

3
DIVINA VELIFICANTE GRATIA
DISSERTATIONEM

Handl. n. 21.

DE

JURE INDIGE-

N A T U S *1663, 14*

SINGVLARI

PRÆSIDE

VIRO AMPLISSIMO, CONSULTISSIMO
ATQVE EXCELLENTISSIMO

DN. HENRICO HAHNIO

P. 104.
ICTo Celeberrimo, Codicis Professore, ac

Facultatis suæ Seniore, nec non Ducalis Dica-
sterij Wolferbytani Assessore
Gravissimo

DN. PATRONO AC PRÆCEPTORE SUO

Perpetua animi observantia prosequendo

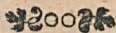
Placidæ Ventilationi propalàm subyciet

JACOBUS LEMBKEN Hannoveranus.

AUTHOR.

IN MAIORE NOVI IVLEI AUDITORIO

ad xxxi diem Octobr.

HELMÆSTADII,

Typis HENNINGI MÜLLERI,

Anno MDCLXXIII.

DIVINA WITTONANTE GRATIA
DISSEPTATIONEM

JURE INDIGE

M A T H S

KING AMPLISSIMO COMMISSARIO

DR. HENRICO HANNIO

DR. PATRONE AC PRINCIPALIS

JACOBUS LEMMER

IN MEGRA WIT WITTONARIO

WITTONARIO

WITTONARIO

O *Bois pertrāctare stylo, & tritissima qua-
que,*

Vulgarem ingenii res sapit illa salem:

Ast tentare viam, qua nemo pene praerivit,

Auspiciis propriis, hoc opus, hic labor est.

Tu, rari exempli juvenis, carissime Amice,

Conjicis in Chartam dogmata rara Tuam.

*Gratulor Hannoveræ de juribus Indigena-
rum,*

Indigena ut quondam rarus & opto fies.

*Ita Helmstadii Præstantissimo Dn. Resp.
gratulabatur amico suo
dilecto.*

BARTHOLDUS RICHARD
J. U. Ddus.

V *T duce naturâ genitor cupit optima
natis,*

*Jureq; præ aliis ornat amatq; suos.
Sic meritò indigenas peregrinis patria præ-
fert;*

A patre namq; suum patria nomen habet.

Adjice,

Adjice, quod patrios nō refert advena mores:
Quippe nec ignotum diligit usque solum.
Indigenæ verò patriæ se, non sibi, natos
Norunt, quæ *immemores non sinit esse sui.*
Hi prodesse volunt, caput objectantque pe-
riclis
Pro Patria & vitam perdere dulce putant.
Indigenas aliis igitur præponere par est,
Si virtute pares hi videantur iis
Hæc SOBRINE, vides, genitalia jura tueri
Ergò putas rectè muneris esse tui
Quinimo doctæ dum promissæ munera mentis
Indigenam egregium te simul esse probas.
Maçte animo, felix pergas insistere cœptis,
Patria grata tibi digna brabéa dabit.

*Ita Per-eximio Doctissimoque Viro Dn. IACOBO
LEMBKEN J. U. C. Consobrino suo sin-
gulariter dilecto inque gratulatur.*

M. HENRICUS UFFELMANNVS
Verdenfis.

DE

I. N. D. N. I. C.

DISSERTATIONIS

DE JURE INDIGENATUS

PARASCEVE

Icuti quod jucundū est omnium mortaliū animos trahit, & quasi thyrso amoenitatis percutit, sic exquisita patrii soli dulcedo sobolē suā ad amandū rapit, eāq; sibi firmissimo quodā obligationis vinculo adstrictam tenet. Hoc Tullii hominis patriæ amantissimi partitiones clamare videntur, in quibus scriptum legimus: *Aut*

charitate moventur, homines, ut Deorum, ut Parentum, ut Patriæ. Quod usque adeò verum esse puto, ut hujus rei testimonia citare nihil aliud sit, quam soli lucem fœnerari, imprimis de AMORE ERGA PATRIAM, de quo nobis jam aliquid dicendum. Quis enim omnium Gentium adeò Cimmeriis tenebris immerfus, & tanta cyclopica barbarie defœdatus est, qui affirmare audeat, esse æquum, non diligere locum incunabulorum, bonorum omnium datricem, & homines, quos ambit locus? Quis adeò degener, qui non confiteri cogitur, hunc affectum esse cuilibet homini innatum? Quis ergò tam noxius Patriæ erit Civis, qui non potius in procurando ipsius bono, quam in malo consciscendo occupatus inveniri oportebit? Certè is contra legem Naturæ, quæ est Imperium rectæ rationis, admodum gravè peccaret, recta enim ratio ab hoc tanquam per se absurdo resilit. Quid enim est, quod relegationis, quodque exilii pœnam tam acerbam reddit? quod

A

ultimis

ultimis expiandis sceleribus hoc supplicium invenerunt Le-
 ges, nisi sit ingratarum imo durum natale solum sive patriam
 non aspiciere? Quam SPARTANI ut Numen quoddam colu-
 erunt. (a) Quam CYRUS invictissimus Persarum Monarcha
 Cambysi suo summa diligentia commendavit (b) quam RO-
 MULUS ira dilexit, ut excitanda ibi Urbe patriæ famam propa-
 gaverit (c) quam EFFERUS ille CAJUS omnibus aliis locis præ-
 tulit (d) quam VESPASIANVS in sua felicitate assidue fre-
 quentavit, ne quid oculorum gratiæ absentia deperiret.
 Hæc est, quam Orator ille Atheniensis Isocrates in Oratio-
 ne Areopagitica summis laudibus effert: In singulis, inquit,
 aliis locis, peculiari quodam genio, fructus & arbores, & ani-
 mantium innasci genera scio, quæ longè aliis præstent: nostrâ
 autem tellurem, viros & educare & gignere posse, non tan-
 tum ad artes & actiones ingeniosissimos, sed & fortitudine &
 virtute præstantissimos: qui omnes in procurando patriæ bo-
 no occupati sunt. Idem & nobis de Germanis nostris rectè
 & verè dicere licebit, qui præ cæteris omnibus terrarum na-
 tionibus in procurando patriæ bono, ejusque defendendæ cau-
 sa enixè solliciti fuerunt, & adhuc sunt. Ea propter hæcenus
 pro patria mori & in ea tumulari maluerunt, quam aliis eam
 cedere, quod omnes, qui iis bella inferre attentarunt experti
 sunt. Hinc eorum felicitati meritò omnes aliæ Gentes ce-
 dunt: Assyri, Mœdi, Persæ, Macedones & Græci quidem res
 magnas gesserunt, nec facillè ab aliis è provinciis suis exturba-
 ri passi sunt, paulò post tamen in servitutem sunt redacti.
 Romani quondam Domini Dominorum postea Gothorum,
 Vandalorum, Longobardorum, & cæterorum qui Italiam
 ingressi sunt populorum bello suppressi, & hodie ex parte
 SERVO SERVORUM subiecti sunt. Soli verò Germani ex
 omnibus fermè nationibus sunt, qui Dei Ter Opt. Max. bene-
 ficio primariò, & propria fortitudine secundariò (quæ ex-
 servido

(a) Iustin
 lib. 2. histor.
 n. 11 ibique
 strig. in not.
 Hieroc a-
 pud strobæ
 ferm. clvii.
 (b) Xenoph.
 cyrop 3.
 (c) Flor. 1. r.
 in Calig. 8.
 (d) Sveron.
 (e) Sveron.
 in Vespas.

fervido amore partim erga patriam, atque seipsum, partim erga propinquos & secularia bona promanat: sine jugo servitutis libertate hactenus gavisi sunt: Nunquã ab exteris omnino Patriã pulsî, nullis cedentes, nulliusque exteri dominum diu passi fuerunt: quare ab ipso Julio Cæsare Gens longè maxima & bellicosissima vocatur, & Claudianus Poeta cecinit.

*Nobilitant veteres Germanica sædera Drufos,
Marte sed ancipiti, sed multis cladibus empta,
Quis meminit victum sola formidine Rhenum?*

Huc etiam pertinet optimum illud testimonium, quo Tacitus MAJORES nostros coronavit: Ipsos Germanos INDIGENAS esse, inquit, crediderim, minimeque aliarum adventibus mixtos, & porrò quis præter periculum Asiã aut Africa, aut Italia relictã Germaniam peteret? Quibus verbis abundanter fortitudinem & amorem Germanorum erga patriam indicat, pro qua non modò opes & facultates, sed etiam sanguinem & vitam suam profundere nunquam dubitaverunt. Quis quæso! non multo magis hodie Germaniam communem nostram patriam amore prosequi & amplecti velit? cum non amplius, ut tempore Taciti, informis terris, tristis cultu aspectuque, verum cultissima, vinerisque, & omni fructuum segetumque genere & conspicua & fecunda sit? Insuperque non amplius Sol, astra, cœteraque Ethnicorum simulachra, sed verus ac unicus DEVS CREATOR CÆLI ET TERRÆ cum FILIO & SPIRITU S. in ea adoretur: nemo facillè invenietur. Quandoquidem ergò Indigenis citra omne dubium tantus erga locum incunabulorum amor innutritus sit, ut etiam jure Naturæ Patriæ obligentur, & quoniam quotidie videmus, homines de patria & domicilio semper summè sollicitos esse, inque eorum desiderio animus & ingenium relinquere totum defixum, non immeritò Major

Methodus
hujus di-
sputationis

res antiquissimis & optimis pariter constitutionibus eadem charitate moti providerunt, ut certis quibusdam privilegiis, & juribus singularibus præ cæteris forensibus, extraneis & novellis civibus posteri fruantur. *De quibus ergo* nunc opere magis pro ingenij modulo, quam verbis ostensuri sumus, non tantum quod naturale judicium, sed & ea quæ *jus Divinum, jus commune, jus Publicum, jus Canonicum, cæteraque specialia statuta nobis suppeditarunt.* Ne autem laxato quasi freno vagemur, placet nostrum hunc discursum methodo huic materiæ non inconveniente tradere & examinare: Nimirum in parte *prima* generali definitionem nominalem, & realem, divisionem, fundamentum, & quæ circa subjectum considerata veniunt exponam. Deinde in parte speciali *altera* de singulis juribus Indigenarum tam personalibus quam realibus tam publicis quam privatis acturus sum. Et denique pars *tertia* ager de iis, quæ ad judicia pertineant juxta informationem *l. r. ff. de statu homin.* FAXIT UNICUS ILLE ET INEXHAUSTUS IUSTITIÆ ET BONITATIS FONDS ut feliciter succedat.

PARS GENERALIS

POSITIO I.

I. Ut intermisso ulteriori præloquio ipsius rei tractationi manum admoveamus, ante omnia juxta Ciceronis illud tritum axioma, nostra institutio à definitione, antequam in interiora materiæ viscera penetramus, proficisci debet, ut constet quid sit id de quo disputaturi sumus.

II. Omnis enim disputatio admodum difficilis est, nisi id de quo ea instituitur ab initio rectè definiatur. Arist. *Top. 3.* unde definitio amulsis proprietatis & totius tractationis fundamentum appellatur: Everhardus à *Miblenburg loc. 3. n. 4.*

III.

III. Hanc definitionem duplicem esse Nominis, nempe & Rei communiter Peripatetici statuunt: Illam esse vel Etymologicam, vel Synonymicam, vel homonymicam, quas jamjam ordine in scenam producemus.

POSITIO II.

IV. Quamvis in jure nostro non tam verborum, quam ipsius rei vis atque potestas consideranda, *l. 17. ff. de LL.* non tam verborum intellectus quam mens Legislatoris investiganda, *l. 13. §. 2. ff. de excus. tut. & Cur.* sed melius & commodius sit. sensum magis, quam verba amplecti, *l. 3. §. 9. ff. de adimend. vel transfer. Legat.* nihilominus tamen verum manet, quod rerum intelligentia ut plurimum à verborum dependeat, intellectu *A. Gell. l. 13. Noct. Att. c. 10.* Ioh. Emeric. à Rosbach. *in praxi civili tit. 71. n. 1.* & Schaliger *Exert. 365.* & quod ex derivatione nominis sæpissimè inducamur in significationem rei: propterea rectè prius nosse oportet unde nomen descendat, *l. 1. ff. de 1. & 1. l. 1. de pactis l. 1. de Reb. Cred. l. 1. de susp. Tut. &c.*

V. Indigena dicitur quasi *inde genitus*, qui eo in loco quem incolit, natus est, & hanc derivationem nominis citra ^{Etymologia.} dubium ponimus, quia notam facit personam de qua prædicatur: vid. Eberh. *in loc. l. 4. n. 8.* Hinc quoque venit vocabulum indigenatus. Faber in Thesauro Erud. Schol. voce Gigno.

POSITIO III.

VI. Nec infrequens est hujus vocabuli apud Latinos Autores usus, idcirco si & nos ista utamur, quis nobis versurus vitio? Licet autem in jure nostro non facilè reperietur nomen indigenarum, tamen aliis nominibus, quæ idem significant, satis luculenter describitur. Nimirum: *1. Originarij* dicuntur, de quibus titulus in Cod. de Municipa-

Synonymia libus & originariis. 2. *Originales vocantur in l. 4. C. de incolis*
& ubi quis domicil: hab. vid. 3. *Naturales & necessarij cives, a g.*
l. 6. §. 1. ff. ad munic.

VII. Ita in multis adhuc hodie civitatibus vocantur
indigenæ pleni cives, sive *ἄρχοντες* Bürger / ut Augustæ
Vindelicorum, & alibi, reliqui autē *ἑπιδημιῶντες* / *Beysassen* / aut
ἑπιδημιῶντες / *Dn. Befold.* in Synopsi polit. lib. 1. c. 16. n. 6. f. 87.
Propterea autem vocantur Bürger / quia olim in Civitati-
bus Imperialibus cives primarii in Burgis hoc est fortiori-
bus ædificiis habitabant, quò adversus plebem vel tempo-
re civilium actionum tutiores essent, & illi erant quos ho-
die Patricios vocamus.

Græci vocant Indigenas *ἄρχοντες*

Gallis dicuntur Les natifs du pais, au du lieu.

Italis Nati nel paese: sive colui che habita in quello istesso
luogo dove egli è nato.

Germanis die an einem Orte gezogen / und geboren / sive
Stad oder Landkinder. Speidel. in Spec. Einheimische Levit.
24. v. 16. & 22. Kinder à Christo ipso vocantur Math. 17. v. 25.
ubi opponuntur den Frönden / Kinder des Volckes Levit. 19.
v. 18. 9. Jus autem quod hisce indigenis competit, vocatur
communiter à Doctoribus *Jus indigenatus*, aut, Naturale
patriæ jus, *Græven. lib. 2. pract. conclus. 35. n. 2. & seqq.*

POSITIO. IV.

IX. Hisce prælibatis æquivocationis larva quoque
detegenda venit, ne nobis quisquam objiciat vulgatum il-
lud: Errorum genetrix est æquivocatio semper. Solent
autem voce Indigena promiscue uti, mox pro Cive in gene-
re sic dicto, mox pro municipe, mox pro quovis incola alicu-
jus Regionis, provinciæ seu civitatis, ii qui sine distinctio-
ne loquivi assueti sunt. Ideoque ne confundantur sed con-
ster, quænam significatio genuinam disquisitionis nostræ
rubri-

Homony-
mia.

rubricam designet, accuratè sciendum in quo differant à se invicem, & in quo conveniant.

X. Civis in genere potest defini, quod sit pars rectæ administratæ civitatis, natus vel factus, aut omnium aut non omnium civitatis immunitatum & jurium particeps, Arist. 3. *pol. Arnif. tom. 1. c. 12. & Excell. Dn. Balth. Cellar. in pot. c. 5. §. 15. §. 18.* Ex hac definitione in apico est duas esse civium classes, quarum primam constituunt ii, qui parente cive sunt nati, & hi sunt veri Indigenæ sive Originarii, quos origo sive jus natiuitatis fecit, *l. 1. l. 6. D. ad municipal. Andr. Gail Observ. 36. n. 5.* Alteram verò facti: hi sunt, qui jus civitatis acquisiverunt *l. assumptio. ff. ad munic.* aut, qui noviter recepti, & certò aliquo pretio, de consuetudine omnium locorum civitatem sibi coëmerunt; & postquam juramentum fidelitatis & obedientiæ, quod homagiale vocant, præstitere, quo debitam obedientiam & morem se gesturos sub fidei religione pollicentur, in numerum civium electi. Knichen *de jure territ. cap. 3. n. 162.* Quod ubique hodie observatur, ita tamen, ut primo à Magistratu sub quo hætenus degerunt, literas testimoniales exhibeant, probe ntque, se istuc loci honestè vixisse, ac bona gratia discessisse. Pro cujusque loci consuetudine & observantia interdum etiam cautionem præstare tenentur, se legitimè natos esse, daß sie recht / und frey geböhren / und niemand eigen sein. vid. Klock. *consil. 29. n. 1000.* Dn. Lindenaur in *Ordinat. polit. Würtemb. fol. 5. §. seqq.* quæ omnia ab originario non desiderantur. Patet itaque ex hac descriptione civium quod nullo modo omnes, Cives in genere sic dicti sint indigenæ

XI. Municipes jure Civ. Rom. ij dicebantur, qui in civitate recepti ut munera cum populo Romano facerent *l. 1. §. 1. ff. ad municipal.* ibique Nobiliss. Dn. Præses in *Observ. n. 3.* aut, qui in civitatibus exteris habitabant, & Romanæ civitatis

In qua significatione Cives sunt indigenæ in qua non?

An Municipes & in qua significatione sint Indigenæ.

tis jure in tantum vel in totum gaudebant; *In tantum* cum saltem muneris honorarij cum populo Romano participes essent, aut interdū jus commercii, connubij, ac successionis haberent, simulque munera subirent; jus suffragiorum autem & magistratum in Vrbe capiendorum non haberent: nam quando suffragia ornabantur suis legibus spoliati Romanis obstringebantur, Sigonius *lib. 2. de antiqu. jur. Ital. item de antiqu. jur. provinc.* Hinc Tacitus *lib. 4. Anal.* Municipalem ad alterum pro ignobile & obscuro appellat. *In totum* autem sive in supremo gradu iis jus civitatis Rom. concessum erat, quando simul jus suffragii habuerunt, & ad honores admissi sunt Dn. Struv. *in synt. ad munic. th. 46.* In hac ergo posteriori significatione municipes & quando ex duobus Campanis parentibus, aut ex patre Campano, matre vero Puteolana nati sunt, utique veri Indigenæ fuerunt, *d. l. 1. §. 1.* In prioribus autem significationibus, quoniam non omnibus privilegiis & immunitatibus civium gavisi sunt, indigenis annumerari non merentur.

Hodie omnes qui ex municipibus nati Indigenæ sunt.

Num Incolæ sint Archæochtones, & qua in significatione?

XII. Cum autem hodie faciem Romani Imperii penitus immutatam videamus, & jure moderno municipes isti vocentur, quibus jus civitatis à principibus seu statibus Imperij concessione summæ majestatis, quod fit quando Cæsar iis, territoria in feudum concedit, tribuitur: *Speidel. voce Herrigkeit. Obrecht. de Regal. tit. 8. Dn. Lampad. p. 3. c. 14. ibique in prælect. publ.* Clariss. Dn. Conringius & quidem ita ut inter se Consules & Senatores cum ordinaria jurisdictione & merito Imperio eligi queant, fruanturque omnibus privilegiis & civitatis juribus, ideoque non immeritò omnes qui ex hisce municipibus nascuntur Originarij seu Indigenæ nunc salutantur.

XIII. Qui aliquam Regionem, vel civitatem inhabitant gratia & animo domicilij ibi contrahendi propriè incolæ dicuntur

9.
cuntur l. 3. C. de Incolis l. 239. de V. S. sic dicti quasi valdè eo-
lant civitatem in quam se transtulerunt, *Wesemb. Consil. 40.*
u. 19. & sunt Cohabitanes, quales erant Judæi in Ægypto
& Aricini apud Romanos de quibus *Liv. lib. 2. Hist.* Qui in
hac propria & stricta significatione non utuntur juribus civi-
tatis, & per consequens etiam non sunt cives, l. 3. cum seqq.
C. de Incol. nec Indigenæ.

XIV. Communiter quoque, licet abusive, omnes illi
qui civitatem inhabitant, sive sint cives Originarii, sive ad-
ventitij, sive honorarij, incolæ vocari solent, inter quos Ori-
ginarij Indigenæ existunt.

XV. Denique accuratè observandum, quod Indigenæ
vocabulum interdum accipiatur in communissima & latissi-
ma significatione, interdum in communi, interdum in stricta
significatione, nam in hac triplici significatione patria acci-
pitur, ubi autem quis dicitur habere patriam, ibi etiam eum
creditur esse indigenam.

XVI. In communissima significatione vocantur homi-
nes totius mundi Indigenæ, ubicunque etiam animo benè
sint, seu in quacunque parte terrarum sedem rerum fortu-
narumque collocaverint. Ita peregrini quoque seu forenses
sunt Indigenæ, & quocunque loco nati, quo parentes jus ci-
vitatatis non habent.

XVII. In communi significatione homines appellan-
tur indigenæ ejus Regni, provinciæ aut territorij ex quo ori-
ginem traxerunt: sic Roma communis omnium civium Rom.
quocunque loco degentium patria fuit l. 33. ad muic. Don 17.
comm. 3. Ita in Republica quoque Judæorum omnes illi fue-
runt Indigenæ, qui ex femine Jacobi nati fuerunt, uti colli-
gitur ex c. 23. Deut. & ex c. 23. & 24. Josue. Sic omnes illi Indige-
næ Germani sunt, qui in Germania à Germanis nascuntur.

XIX. In stricta significatione quis dicitur Indigena

B

ejus

eius civitatis in qua natus est, ex patre vel avo cive, *l. 1. d. 17. §. 9. l. 22. ad mún.* Adeoq; error est quod viro docto Salvator noster vocatur civis Bethlehemenfis, à loco civitatis in qua natus, *Luc. c. 2. 3. 4. 5. Ioh. c. 7. 42.* & alii à suis locis *Ruth. c. 1. 2. 3. 19. 20. 22. Iudic. c. 20. 1. Chron. cap. 6.* Atque in hac ultima & media significatione, missà primà, nobis jam Indigena definiendus est.

POSITIO V.

Indigena
quis

XXIX. Est ergo Indigena homo natus in aliquo Regno, provincia, aut civitate, ex parentibus qui in ea domicilium & maximam partem rerum fortunarumque suarum habuerunt, gaudens omnibus privilegiis & juribus originariorum dum ibi commoratur.

Ius indigenatus quomodo definitur.

XX. Ius indigenatus autem nihil aliud est, quam singularis facultas Lege concessa, originariis præ reliquis extraneis & novellis civibus competens.

POSITIO VI.

Divisio

XXI. Hoc jus indigenatus dispescimus in illud quod in genere tale, ac comprehendit omnes species juris indigenis competentes, & quod in specie tale est in unico saltem ac altero actu conspicuum. Deinde aliud est ex jure personarum, non quidem ex statu Libertatis aut Familix, sed Civitatis, arg. *l. f. de Cap. min.* & *§. 1. l. eod.* aliud ex Jure Rerum.

XXII. Indigenæ quoque sunt vel verè tales, quos jam definivimus; vel perfectionem juris, qui fortuito casu alibi nascuntur alibi nasci finguntur: Inter quos etiam recensendi ex J. Rom. 1. servi manumissi, qui sequuntur originem patronorum. *l. 6. §. 3. l. 22. §. 2. ad municip.* 2. Adoptati, qui originem naturalem imitantur, dum in ea civitate in qua pater adoptivus est, cives fiunt *l. 1. pr. ff. d. t. ad munic. l. 282. de V. S.* Sicque dixerim jus indigenatus aliud esse Naturale aliud Civile.

Post-

POSITIO VII.

XXIII. **Causa Efficiens juris Indigenatus est vel remota vel proxima, remota partim est jus Divinum, partim jus Gentium, Civile, & Canonicum, partim Leges provinciales, leges & Statuta municipalia, interdum etiam longa consuetudo jus aliquod facit indigenis, & facere potest** Causa Efficiens remota.
arg. l. 32. ff. de LL. l. juris gentium 7. ff. §. 1. de pact. l. 2. C. de pactis inter empt. & vendit Ernestus Cothman 1. Cons. 16. n. 4.

XXIV. **Propinqua sive proxima est ipsa Nativitas, quæ Origo dicitur l. 7. C. de incolis l. 15. §. ult. ad municipal. naturæ quoque & originis veritas l. 6. pr. ad munic. quæ est fundamentum totius juris indigenatus, qui enim eò vult uti frui necesse est, ut vel verè, hoc est naturaliter, vel per fictionem juris hoc est civiliter natus sit in Civitate, non simpliciter & tantum, à quacunque etiam persona, sed à patre, qui domicilium & maximam partem rerum fortunarumque suarum in ea collocavit, Menoch. lib. 6. præf. 30. Amaya. l. 10. tit. de munic. & incolis: Uno verbo qui ejusdem fuit civis d. l. 7. C. de Incol.** Propinqua.

POSITIO IIX.

XXV. **Quicumque ergo nascitur ex parentibus salva civitatis jure peregrinantibus, civis nascitur non ejus civitatis in qua mater casu fortuito peperit, sed in qua pater domicilium fovet, & in qua reversis à peregrinatione parentibus natus esset: fingitur itaque natus in civitate, ubi mater fingitur esse, arg. l. 26. ff. de capt. & postlim. revers. Et distinguendum hic est inter actum nascendi, & inter jus nascendi, actus enim nascendi, quando mater fortuito casu abest, non facit indigenam, sed jus nascendi, i. e. ubi jure nasci debuisset, arg. l. 3. C. de munic. ibique Cujac. Idem quoque sensere Bald. Alberic. Casrenf. aliique in l. 3. l. 84. §. 10. de Legat. 1. ubi dicunt, filium non fortiri Originem ejus loci, quo transeundo nascitur, & paren-** An is qui fortuito casu in aliquo loco, ubi mater ad tempus moram traxit, nascitur, sic Originarius istius loci ubi natus est, an in eo loco ubi matrem fuisse fingitur?

tes ad tempus tantum ibidem erant mansuri, animo rever-
tendi in patriam, in qua constituere domicilium. Deinde
ea quæ sunt in transcurso quasi nulla habentur, & ideo hic
filius indigena non dicitur ejus loci in quo casu natus, sed il-
lius in quo pater degebat: vid. Leoninus *Consil.* 34. & 44.
Christinæus *Deris.* 33. Et Paul. Castrensis *dict. loco* mentionem
facit de statuto observatione digno, quod Bononiæ aliisque
Urbibus Ital. vigorem habere dicit, eoque cautum esse, quod
nullus Doctor possit esse de collegio Jurisconsultorum aut
Medicorum, qui non Originarius civis, aut si mater casuali-
ter absit & pariat, filium tum fingi natum in civitate, ubi ma-
trem fuisse fingitur, nempe Bononiæ. Simile statutum in Col-
legio Ferrariensi vigere testatur Felinus in *c. Rodolphus X. de*
Rescriptis.

XXVI. Verum ergo est ut quis Originarius tan-
tùm possit vocari, sufficere quidem nativitatem, nam qui
ex patre Helmsstadiensi fortuito casu natus est Brunsvigæ
sic origine Brunsvicensis est, quia ibi genitus, non autem In-
digena quoad effectum est, quia ipsi jure indigenatus Brunsvi-
censium frui non licet, ratio, quod pater non fuerit civis: vid. la-
tius Nob. & Excell. Dn. Præses Faut. ac Præceptor meus nun-
quam satis colend. in *Observ. ad t. ad munic. n. 4.* Dn. Mœy. *ad*
jus Lub. l. 1. t. 2. ubi absurdum est, inquit, quod à nonnullis cre-
ditur, solam nativitatem, etiamsi quis fortuito nasceretur,
transente fortè patre & matre, vel alicubi ad tempus com-
morante, originarium facere, sc. quoad effectum, add. *Chas-*
sana: in Consv. Burg: rubr. 3. §. 7.

XXVII. Antwerpizæ tamen singulare aliquod statutum
est, ut quicumque ibi nascitur sit civis originarius, sive paren-
tes in eâ domicilium habuerunt, sive non, teste *Lud. Diethere.*
ad Besold. lit. B. Von den Bürgern/ & hinc fortasse Perezius
in *Comment. Cod. ad t. de Munic. §. Orig.* hanc opinionem fo-
vet,

vet, inquiring: Attendendam esse potius veram originem, quam destinationem animi parentis, cum ista destinatio non possit ipsam destruere veritatem &c. Et hoc quidem in tantum verum est, ubi enim quis naturaliter nascitur, ibi quoque indigena est, at tamen ut antea dictum, quoad effectum non est Indigena ejus civitatis in qua fortuito casu nascitur, sed in qua pater civis est, nisi expressè aliquo speciali statuto cautum sit, quod etiam in eajure Indigenatus frui possit, videbis Boër. *decis. 13. n. 51. & seqq. Matth. de Afflict. decis. 38. Et.*

POSITIO IX.

XXIX. Cæterum Imperatorem in Republ. German: à quo principaliter omnes liberalitates, dignitates, jurisdictiones, Regalia, Feuda, nobilitates, & privilegia promanant, universalia quædam jura indigenis concedere posse, ac concessisse indubitatum est. Interim tamen etiam multi ex singulari benevolentia Electorum, Principum, atque aliorum Imperii Ordinū, quibus in suis provinciis singularia quædam privilegia & statuta promulgare liberum & licitum est, per *Ord. Polit. de anno 1577. tit. 20. & fin. Ord. Cam. part. 1. tit. 13. & 17. & p. 2. t. 1.*) indigenatus jure ac beneficiis gaudent.

XXIX. Idem est, quoad Civitates Municipales jurisdictionem non limitatam habentes, quibus hodie jus condendi statuta & jura municipalia competere constat, *Mollin. ad Consuet. Paris. in pr. n. 38. Vasqu. illustr. controuv. c. 34. n. 2.* modò legibus publicis non sint contraria, vel juri Universalis, *l. 9. ff. ad L. Rhod. de jactu, l. 1. ff. de coll. & corp.* Ergo etiam indigenis suis singularia privilegia concedere possunt. Si verò Civitates Municipales & alii magistratus inferiores limitatam habeant jurisdictionem, in iis tantum in quibus habent jurisdictionem, statuta & privilegia condere possunt & si nullam habeant jurisdictionem, tunc sine superioris cõfirmatione quicquã largiri nõ possunt *arg. l. fin. G. de testam.*

XXX. Imò collegia licita & universitates statuta facere possunt in pertinentibus ad suam administrationem, in iis verò quæ publicam concernunt utilitatem, vel totius patriæ, absque superioris consensu nihil disponere possunt, *Dd. Comm. in l. omnes populi ff. de l. & l. Befold. de Jurib. Vni-vers. c. 8. n. 6. Bruning. de Variis Vniv. spec. conclus. 51.*

XXXI. Ita quoque in aliis Regionibus seu Rebus publicis iis, qui habent potestatem leges ferendi talia constituitur, licitum erit. *vid. Knipschild. de Juribus & priv. Civ. Imperial. Lib. 2. c. 10. & l. 5. c. 2.*

POSITIO X.

XXXII. Omnes & singuli Indigenæ hisce juribus uti frui possunt, qui non excipiuntur, sed illis juribus & privilegijs digni reperiuntur. Excludantur autem regulariter 1. Infames 2. Hæretici, *l. 2. l. 4. C. de Hæret.* 3. Banniti, qui postquam culpa sua in peregrinationem inciderunt, amplius inter Indigenas referri non possunt, sed pœnis potius quam beneficijs afficiendi sunt, *Gail. l. 2. de P. P. c. 10. n. 4. 4. Excommunicati, per c. 2. de except. c. si quis 11. q. 3. 5. Spurii seu vulgò quæsti, Arist. 4. Polit. c. 6. Deut. 23. v. 2. & arg. l. 1. in f. l. 24. ff. de stat. hom. nisi per subsequens matrimoniū, vel Principis rescriptū Patris cōditiones & originē acceperint arg. Nov. 87.*

XXXIII. 6. Judæi nequaquam sunt annumerandi Indigenis, multò minus illorum juribus & privilegijs frui possunt, etiamsi à multis seculis originem probent in aliquo loco: Non enim à civibus sunt nati, sed sunt homines perfidi, qui Christianorum facultates non exsugunt tantum, sed etiam horrendas blasphemias in Christum, aliæque multa in contemptum Christianæ religionis dicta factave impiè evomere student. *Speckhan in Diatagm. Iudæorum*, quare non facile recipiendi in Republ. Christiana, *Limu. I. P. l. 3. c. 2. n. 19. & seqq.* quamvis id permittatur Electoribus *int. g. A. B. Recepti vero saltem in numero subditorum sunt, quoad onera ferenda,*

Subiectum
ad quem
Num o-
mnes Indi-
genæ indi-
stinete hi-
sce juribus
uti possint?
Excipiun-
tur.
1. In fames.
2. Hæretici.
3. Banniti.
4. Excom-
municati.
5. Spurii
6. Iudæi,

non ut commodis vicissim gaudeant, contra *Reg. l. 10. Quare* in terris Imperij vocantur servi Camerae Imperialis. *Käyzerliche Fiscalische Knechte* / ut apud Lehemann: *lib. 7. Chron. Spir. cap. 43. p. 789. Limn. in annotat. ad art. 23. capit. Carol. 4. De inde ad officia publica nequaquam admittuntur, per l. fin. in pr. C. de Iudæis, c. 15. § 16. X. de Iudæis. Prohibentur quoque matrimonia cum Christianis inire, l. 6. C. de Iudæis c. 28. q. 1. in pr. Augustin. l. 4. de Civitate Dei c. 18.*

POSITIO XI.

XXXIV. Non minoris momenti quæstio est: An Professores & Studiosi ratione loci, habitationis & domicilii sint cives, & per consequens juris indigenatus participes? Verùm explorarum est, illos proprie non esse Cives, adeoque nulla ratione Magistratui oppidano subiectos, sed esse quasi metatos, hoc est ad loca, in quibus Academiae fundatae sunt missos, ut ibi corpus peculiare faciant, secundum leges & consuetudines proprias vivant, & doceant & discant, *l. 2. C. de incol. Ernest. Cotmann. Resp. Acad. t. n. 104. Nec proprie loquendo Incolæ sunt, nam Incolæ ordinarii loci magistratum agnoscunt, quod secus est in Professoribus & Studiosis, qui proprium & ordinariū Iudicem habent, Auth. Habita C. ne fil. pro patr. vid. omnino Cotmann. d. loc. n. 106.*

An Professores & Studiosi sint iudigenæ.

XXXV. Bartolustamen in *l. municeps 23. §. 1. ad municipal. & Felinus ad rubr. de Magistris §. c. n. 1.* statuunt, Doctorem esse civem ejus loci ubi legit, sicuti miles ubi meret, *arg. l. 23. §. 1. ad munic. quod Doctor dicatur miles militiæ legalis, Bart. d. l.* Verùm quia jure singulari id *d. §. 1. de domicilio militis constitutum est, ideò ad consequentias non fuerit trahendum, l. 14. § 16 de Legib.* Manet itaque verum, Professores non esse cives ejus loci in quo merent docendi causa; Nisi & ibidem insimul Cives allecti fuerint, aut ex origine loci tales sint, vel specialiter à Principe id im-

petra-

petraverint, & propterea hoc maximè casu indigenarum
 juribus fruuntur. Cujus equidem egregium exemplum
 in hac illustri Iulia compertum habeo. Quoniam juxta
 privilegia Academiæ specialia, indulta anno 1593. promulga-
 taque Vice Rectore D. Andrea Cludio Icto, jura indi-
 genarum competunt Professoribus & Academiæ Adlesso-
 ribus. Verba habent: Zum fünfften ordnen / setzen / verabs-
 scheiden und wollen wir / das den Professoribus und Gliedma-
 ßen unser Julius Universität / gleich den Bürgern / Vieh zus-
 halten / und ihnen zu dero behueff der gemeinen Triff / Hude
 und Weide an Laub und Gras / im Holz und Felde / wie den
 auch zu vorangedeuteter notturff der Rosmühlen umb gewohn-
 liche Gebuer unverhinderlich zugebrauchen: Dergleichen der
 Ziegel auff / jedoch in dem Werth / wie bisanhero geschehen /
 gleich den Bürgern von mehrerwehntem Rathe unser Stadt
 Helmstedt / verstattet werden: Die Professores aber und an-
 dere unser Julius Universität angehörige Gliedmassen / obbes-
 rühres ihr Vieh für den gemeinen Stadhirten zutreiben / und
 demselben zu rechter Zeit seine gebürliche Belohnung zugeben /
 auch dem Rath und Bürgerschaft / da ihnen im Holz und Fels-
 de an Ihrer Triff / Hude und Weide eintrag geschehen und
 beschwerung zugefüget würde / jederzeit ein und beyrähtig zu
 sein / und darin gebürlich bey zu springen / hinwieder schuldig
 sein sollen. Et portet das auch aller befreyeten Persohnen in
 unser Stad Helmstedt geborne Kinder / wan sie Stad pflichtig
 worden / das Bürger Recht oder die Bürgerschaft zu gewin-
 nen nicht schuldig / sondern derselben ohn erlegung solcher Ges-
 bür / wegen ihrer aldar geschehenen Geburt / fähig sein.

Num Ca-
 meræ Asses-
 sores?

XXXVI. Idem de Camera Assessoribus notavit
 Tilmannus in *Décisionibus Cameralibus Synt. 1. Decif. 5. n. 3.*
 quod scilicet sint Coloni vel quasi Metati, qui Spiram mi-
 si & deputati sunt ab Imperatore, non ut civitati subjician-
 tur,

tur, ejusque commoda & onera ferrent, sed ut ibi tanquam in loco commodiori jurisdictionem Imperii exercerent, suis legibus & juribus utentes.

XXXVII. Dicitur est supra quod quis ratione nati-
vitatatis quidem possit nominari indigena, non autem statim
ibi jure indigenatus uti, cum non parentis domicilium se-
quatur. Quid si deserat civitatem patris & transferat do-
mici- lium in locum nati- vitatatis, ubi indigena est ratione na-
tivity- tatis, an tum gaudet in illa jure indigenatus? Nequaquam,
quia ibi non à parente cive, sed à peregrino natus est, ideo-
que jus civitatis sibi coemat oportet, & per consequens
adscriptitius saltem civis est, licet in ea natus sit.

XXXIIX. Si autè parentes sunt Cives in utraq; civitate, An quis de
& in altera non minus quàm in hac æqualia bona possideant, obus in lo-
v.g. Sempronius Civis Magdeb., est etiã civis Hallensis, & tã cis simul
in illa quã in hac domiciliũ habet, uxor ejus peperit Magdeb. possit hinc
filiũ, quæritur nũ ille in utroq; loco sit indigena, & per consequens frui ?
juris indigenatus particeps? & R. affirmãdo arg. l. 27. § 6. §. 1.
ad mun. ubi dicitur, quod quis duarũ civitatũ civis esse possit,
ergò nullus dubito, quin fili iºn utraq; juris indigen. uti queat,
quãvis in altera civiliter in altera naturaliter sit indigena. Inte-
rim tamè verũ manet, quod tã de jure civ. quã de moribus
nostris nemo cõmodè simul plenarius civis esse possit duarũ
civit. diversis dominis subject., prout tradunt, *Afflic. dec. 384.*
n. 13. Arnisæ de republ. c. 5. sect. 7. n. 8. 10. 20. § 21. § perc. 6. Matt. 5.
24. Nisi utroq; domino ita placeat: videantur exempla apud
Joh. Dacon. de orig. § jure patrii. lib. 3. c. 3. n. 24. Thusc. lit. C. civis domici-
concl. 147. n. 4. An quis si-
mul & pa-
tris & ma-
tris domici-
lium sequi
possit ?
Liberi pa-
tris condi-
tionem se-
quuntur.

POSITIO XII.

XXXIX. Ordinariè patris non matris domicilium
sequuntur liberi, nisi fortè privilegio aliquo materna origo
conferatur, ut liberi civitatem & municipium matris suæ se-
quuntur, ceu testatur de Iliensibus, Delphenibus & Ponti-
cis, Ulp. in l. 1. §: 2, ad municipal. ibique Gotofr.

C

XL

XL. Aliàs secundum jus Civile in nuptiis legitimis liberi patris conditionem sequuntur, *l. 19. de Stat. hom. l. in-genua C. de Murileg. l. 36. C. de decur. l. 10. ff. de Senator. l. 196. de V. S. Regn. Sixtin. lib. 2. Conf. Marp. 9. n. 28.* Quare etiam liberi à nobili patre progeniti pro nobilibus habentur, etiã si mater fuerit plebea, i. quia mariti Nobiles tribuunt fœminis nobilissimam dignitatem, *per l. fœm. ff. de Senator.* quorum radiis illæ coruscant, *l. ult. C. de Nupt: in verbis: Sentiatur mulier viri fulgorem: & Impp. Valent. Theod. & Arcad. in l. 13. C. de dignitatibus* dicunt: Mûlieres honore maritorum erigimus, genere nobilitamus, &c: Hinc firmiter concludo, quod fœminæ plebejæ nubentes viris nobilibus ipsæ fiant nobiles; quam sententiam communiter Dd. defendunt, inter quos Andr. Tiraquell. *de Nobilitate c. 18. n. 3. & seqq.* Andr. Alciarius *in l. pronuntiatio §. familiæ ff. de V. S. n. 6.* Felin. *in c. novit ille n. 2. X. de Iudic. Herm. Vult. lib. 2. consil. 17. n. 46. & seqq.* Reink. *de Regim. Sec. & Eccles. lib. 1. clas. 5. c. 11 n. 33.* add: Chassanæus *in Cathal. gloriæ mundi p. 8. Conf. 8.* & per consequens nullum dubium est, quin liberi ex ejusmodi matrimonio progeniti sint veri nobiles, & propterea recte jure indigenatus fruantur, non minus quàm qui ex patre & matre nobilibus nati sunt: Etiam ad feuda in Camera & Saxonix Electoratu admittuntur, quò de fidem faciunt Regner. Sixtin. *diçl. Conf. Marp. 9. Vultei: Consil. 17.* Schurff. *Cent. 1. Conf. 1. n. 17. Carpz. in Iurisp. Eccles. l. 2. tit. 11. ubi præjudicium affert.*

XLI. Et quamvis Nobilitas illustrior & splendidior vulgò habeatur, si ex parte quoque matris accedat nobilitas, (& propterea in nonnullis Gallix locis receptum sit, ut nobilitetur plebejæ, antequam nubat, venter Fr: Conan. *c. 11. n. 6.* similiter id observari in Regno Guineæ testetur Camill. de Curt. *p. 1. & apud Calecutios Indiæ populos*

Bodin: *lib. 1. de rep. c. 3. in fin.*) nullo tamen jure introductum esse, ut octo vel decem generationes nobilium ex utroque latere probentur, inquit Idem Bodinus *lib. 6. cap. 6.* ubi illum morem Germaniæ perniciosissimum vocat. Interim tamen secus nati satis frequenter postponuntur & non admittuntur in hastiludiis ad hastam vibrandam, vel ad annuli immisionem zum freyrennen/zum Cornet stechen oder Ringelrennen. vid. Tholos. *in Synt. l. 48. c. 16. in f.* Quod consuetudine in Germania esse introductum experientia testatur. Attamen exinde non colligitur, quicumque non admittitur ad hastiludia ille non est nobilis; majus enim & minus non alterant speciem, sed tantum gradus inducunt; licet itaque paulo illustriores sint illi qui admittuntur ad hastiludia, nihilominus tamen reliqui qui non admittuntur, manent nobiles.

POSITIO XIII.

XLII. Porro ne digressionem facere videamur à via recta, investigabimus veritatem in hac, quomodo si forte alicui quæstio status moveatur ille probari possit, se esse indigenam? Dd. varii variè sentiunt, *Ang. Conf. 194.* putat communem opinionem in hoc sufficere, & idem Albericus *in Part. 1. stat. quæst. 78.* Andreas Alciatus ICtus putat *in tract. de præsumpt.*: præsumi aliquem civem Originarium alicujus civitatis, in qua habitare reperiatur. Bartolus *in l. 1. ff. ad Municip.* dicit: Quando ignoratur Origo alicujus, an scilicet sit hujus vel illius Civitatis & loci, præsumitur esse illius in quo fuit alitus & educatus, Menoch. *l. 6. præsumpt. 30.* Sed qui vult probare se esse indigenam, omnino demonstrare tenetur, primò se esse natum ex ea Civitate sive regione, aut ex eo loco, in quo se indigenam esse contendit, ut supra dictum. Secundò se esse ibi natum ex patre Civem, qui domicilium & maximam partem rerum fortunarumque suarum in eo habuit.

DE JURE INDIGENATUS PUBLICO.

I. Circa prælationem in honoribus conferendis.

POSITIO XIV.

XLIII. Expositis iis quæ ad generalia Indigenatus pertinent, commodum fortasse erit progredi ad jura ipsa indigenis competentia. Hæc vel publica, vel privata sunt.

XLIV. Inter publica non immeritò primo loco ponitur jus prælationis quod indigenis competit tam in Politicis, quam in Ecclesiasticis functionibus obeundis, sive in capiendis honoribus; & sicuti hoc in vetustissimis & splendidissimis Rebus publicis floruit; ita & hodiernum in optimis Europæ Regionibus (inter quas Germanorum palmam obtinet) viget & observatur.

Num Indigenæ in capiendis honoribus extraneis præferendi sint an non? Affirmatur.

1. probatur rationibus

XLV. Et quidem meritò, recta enim ratio hoc faciendum esse dicitur, 1. quoniam indigenæ majori Studio & fide ex innata erga patriam charitate omnes causas acturi præsumuntur, quàm quivis extranei. 2. Originarij melius censentur scire mores, cor civium, & consuetudines ejus Civitatis ex qua nati sunt: jam verè summum caput Consilij de Republ: dandi est, nosse Rempublicam, eamque habere exploratissimam *juxta Cic. 3. de Orat. & mores hominum* scire ad negotia tractanda apprime conducit, quemadmodum id pulchrè demonstrat Excell. Dn. Herm: Conringius in tractatu de Civili prudentia p. 37. 268. & 343. Ergo utique cæteris, qui hominum mores & consuetudines Civitatis non tam accuratè perdidicerunt præferendi sunt.

3. Iniquissimum esset indigenas exteris postponere, illis que

que omnem ansam de patria bene merendi præripere, cui tamen præter Deum principaliter obligati sunt *l. 2. ff. de l. & l. 4.* Extranei ut plurimum eam erga populum repræsentare nequeunt benevolentiam, ac Indigenæ, ideoque magnam multitudinis invidiam & odium in se concitant, ex quo innumeræ oriri solent dissensionum occasiones, seditionesque, quæ Reipublicæ bonoque publico admodum noxiæ: vid. Arnold. Clapmarius *de arcanis Rerum publ. l. 3. c. 23.* Christ. Besold. *lib. 2. polit. c. 3. §. 11. n. 6.* Phil. Cominæ *lib. 8. in fin. Hist. Gall. & novissimè Dn. Samuel Puffendorf in disqu. de Oblig. advers. Patriam.*

POSITIO XV.

XLVI. Hinc ipse Deus populo judaico dedit præceptum, ut Regem constituent non de numero peregrinorum, sed ex fratribus: *Statuit, inquit, super te Regem, quem elegerit Iehova Deus tuus, è medio fratrum tuorum, non enim poteris tibi præficere virum extraneum, qui non frater tuus sit. Deuter. 17. v. 15.* Et *Exodi 18.* consulit Moyse Socer ejus, dicens: *Provide de omni populo, sive ex toto hoc populo judaico viros strenuos & timentes Deum eligi, in quibus sit veritas, & qui oderint avaritiam, quos constituas super populum Tribunos & Centuriones.* Nec alia Dei T. O. M. mens fuit, quando iudices, moderatores, & præfectos ex Tribubus constituere jubet, *Deut. 17. in pr.*

XLVII. Et proculdubio propterea etiam hoc voluit observari omnium laudandarum rerum Moderator, ac Sapientissimus Legislator: Ne peregrina religione, peregrinis legibus, institutis, moribusque Populus Judaicus imbueretur, dum exteri iis præponerentur, quorum imitatores faciliè reperti sunt.

3. An etiam
fundamen-
tum habet
in iure Ci-
vili Roma-
no & in
quantum
fuit obser-
vatum hoc
jus apud
Romanos?
Prætores
non ex pro-
vinciis eligi
potuerunt.

XLIX. In iure Civili Romano videtur quoque confirmatam esse hanc assertionem, quod sc: in dignitatibus conferendis originarij præferendi sint extraneis: *juxta l. 17. §. 4. ff. ad munic. qui dignitatum non sunt capaces, l. ult. C. de Off. Prætor. ibi: Potius eligendi sunt Prætores qui habent Larem in Urbe. quam illi qui sunt de provinciis. Nec si quis fortè propter alias causas ad hanc Urbem de provinciis venerit, ad Præturæ munus efferatur, sed tantummodò, qui hic domicilium fovent.* Verùm quoniam hæc lex generaliter loquitur de omnibus iis qui domicilium in Urbe sive sit Naturale sive Accidentale fovent, sequitur, quod etiam omnes illi Cives qui in Curias descripti & in Urbe domicilia habuerunt, ad dignitates promoti fuerint, quamvis olim Civitate Romana nemo fruebatur, nisi utroque parente Cive natus: *Livius Lib. 43.* quod tamen iure Justiniano mutatum *l. 1. §. 2. C. l. 38. §. 3. ff. ad Municip.*

Nec Con-
sules,

XLIX. Reliqui autem, qui in provinciis habitaverunt Romanorum ditioni subjectis, & in curias non descripti, fuerunt hujus juris incapaces, & propterea ad honores in Urbe aspirare non potuerunt: qua de re egregie fidem facit *Livius in lib. 23.* quod nempe Romani nullum facile extraneum in Curiam receperint, bellum propterea decernere maluerunt quam exterum Consulem videre. Quippe Titius Manlius Romanorum Consul, cum Lucius Annius Setinus ausus esset petere, ut Consul alter ex Latio crearetur, juravit si tanta dementia Patres conscriptos cepisset, ut à Setino homine Leges acciperent, se gladio cinctum venturum, & quemcunque in Curia Latinum vidisset, sua manu interempturum.

L. Syn-

L. Syndici quoque regulariter ex ipso universitatis ^{Syndici ex ipso univer- sitatis cor- pore eli- gendi.} corpore eligi debent, *per l. 4. ff. quod cujusque univers. nom. ibi- que Wesemb. in parat. n. 5. & Excell. Dn. Henricus Hahnus Patronus ac Fautor meus observanter æstimand: in Observ.*

n. s. arg. c. 1. X. de Synd. c. quosdam c. quanto. de præsumptionibus.
Ratio est, quia præsumptio militat pro illis quod majore studio & fide communitatis suæ causas acturi sint, quam quivis extranei. Si verò in ipsa universitate idonei, sive habiles ad officia sustinenda non reperiantur, quod sanè hodiè, dum in tanta copia Germani literis operam dant, rarissimum exemplum est, tum extranei etiam constitui possunt, *Wesemb. in Parat. ad ff. d. l. Col. Arg. eod. tit. n. 8. & arg. l. 11. §. 1. ff. de muner. & honor.*

LI. Denique etiam secundum jus Civile Episcopi & Clerici non ex alia possessione vel vico, sed ex ea ubi est Ecclesia, ordinandi sunt, *l. 11. C. de Episc. & Cler. ibique Baldus, & Alberic. in l. divin. ff. de tut. & Curat.*

POSITIO XVII.

LII. Nec in jure Canonico desunt textus hanc sententiam confirmantes. Nam I. Nicolaus Papa in concilio Lateranensi decrevit, ut eligerentur Episcopi & Clerici ex ipsius Ecclesiæ gremio, si modò idonei reperiantur, sin minus ex alia nempe ex vicinitate eligerentur: ut eo melius linguam loci teneant, ejusque sensum calliant *vid. Dist. 23. c. 1. in nom. Dom. c. ne pro defectu 41. X. de elect. c. bona memoria 4. X. de Cler. pereg. Rochus de Curte rubr. de instit. Episc. n. 47.*
Ratio certè hæc est, quia hoc munus rectè impleri non potest per eos, qui intelligere nequeunt loquentes, nec clarè & perspicuè intelligi possunt: hinc Div. Augustinus in egregio libro *de Civitate Dei* inquit: Facilius animalia diversi generis sibi sociari, quam diversa linguæ ejusdem speciei homi-

Clerici secundum jus Civ: ex ipso Ecclesiæ gremio eligendi

4. Ex Jure Canonico.

LXXII

homines; & diversitatem linguarum hominem ab homine separare & alienare. Et Div. Paulus *1. ad Corinth. 14. verè* & prudenter dicit: Si nesciero virtutem vocis, ero ei cui loquor barbarus, & qui loquitur mihi barbarus. vid. latius Felinus *in all. l. Vallens. Vngepaur. & alij.*

g. ex vari-
arum Re-
rump. ob-
servantia.

POSITIO XIII.

LIII. Si historiarum monumenta revolvere liceret, & de variarum Rerumpublicarum statutis inquirere, faciliè inveniemus, quod ferè apud omnes Gentes, quæ unquam bonam Rempublicam constituerunt, hoc Jus in usu fuerit, quò non peregrini non extranei, sed Indigenæ, qui inter illos nati, ejusdemque nationis fuère ad officia publica evecti sunt.

Apud He-
bræosflu-
it hoc ius
prælat.
in conf.
honorem
In Monar-
chia Persa-
rum.

LIV. De Hebræorum Republica res est expedita, ut supra demonstravimus & probavimus ex Sacræ S. locis.

Apud A-
tehn & La-
cedæa:

LV. De Persarum Monarchia constat, quod Cyrus Rex & Monarcha Cambyfi suo mandatum dederit, ut in quocunque Regno in quacunque provincia Indigenæ, ut qui naturâ, moribus, linguâ, & in aliis provinciarum incolis pares sint, in officiis præponerentur, teste Xenoph. *Cyrop. 8. & Arnisæ. in polit. p. 1.*

Apud A-
tehn & La-
cedæa:

LVI. Quod ipsum in Rebbusp. Atheniensem & Lacedæmoniorum observatum, uti restantur Chass. *in Catal. gloriæ mundi p. 11. Conf. 22. ibique allegati* Autores. Lycurgus enim legem tulit, ne extraneus in numerum Civium assumeretur: Plutarch. *in Lycurg. & in Themistocle, Bodin. de Republ. l. 1. c. 6.* multo minus ad rerum gubernacula promoveretur.

Apud Chi-
nenses.

LVII. Et famosissimi acuminis Chinenses in præfecturis bellicis, quia amore patriæ fortius eam defendere crediderunt indigenas prætulerunt. *Frigant. de Regno Chin. c. 6. p. 138.*

LIIIX.

LIIX. Hispani sanè hujus juris indigenatus rigidiffi. In Hispania mi observatores fuerunt, & adhuc sunt; Hinc ferè in furorem agi solent, si munera magna & illustria hominibus exteræ gentis committi videant, ex quo se contemni, indignosque Regni dignitatibus existimari suspicantur, & certè ægerrimè ferunt plus fidei aliis peregrinis & adventitiis, quam Civibus & Indigenis à Rege haberi, cui tamen vitam & salutem suam omnem crediderint: Herm: Kirchn. *de Off. & dign. Cancell: l. 3. c. 4. n. 8. & 9.* Bobadilla *in polit. l. 1. c. 12.* Quid hactenus in Portugallia juris, discimus ex literis Francisci de Sousa Legati Portug. ad Status Imperii Anno 1641. d. 24. datis, quæ inveniuntur in Theatro Europ. p. 4.

In Portugallia.

LIX. In Gallia extat constitutio Caroli VII. *de anno 1431.* qua inhietur omnibus alienigenis habere officia & dignitates Ecclesiasticas; præsertim verò Episcopatum, Archiepiscopatum, Prioratum sine permissione Regis possidere nequeunt, Tholos. *de Rep. l. 4. c. 6. n. 10.* Bret: *de la souveraineté de Roy: lib. 2. ch. 8. p. 220.* Deinde etiam à Ludovico XIII. in Gallia specialiter constitutum, ne ad ministerium verbi divini Reformatæ Religionis admittantur exteri. Rationes edicti habentur Tom. 14. du Mercure Francois, p. 264. Lymn. ad Capit. Carol. V. n. 28.

In Gallia tam in Ecclesiasticis dignitatibus.

LX. Et non tantum in ecclesiasticis sed etiam in politicis functionibus hæc prælatio Originariorum Gallia obtinet. Idque ex Conventionibus & articulis *sur le Mariage de Roy Loys XIII.* probo, ex quibus patet, quod Rex in pactis dotalibus cum Anna Principissa Hispaniæ Regniæ ministris & officiariis quidem omnimodam jurisdictionem in dotalitio bonorum immobilium concesserit, hac tamen lege, ut Officiarii ex Gallia Regno eligerentur, secundum Ordinationem Regiorum statutorum. Eadem ordinatio no-

quam in Politicis præferuntur Indigenæ.

D

vissimè

visimè confirmata & in articulis pacificationis Regni Galliarum reperitur, quâ exteris ad officia aditus sine permisso Regis est præclusus. Bugnonius *lib. 2. des Loix abrogées*. Et Barquetus *part. 2. de droitt d' aubeine ch. 11. n. 1.* refert extraneos in Francia præsertim non admitti ad officia monetaria, nec ad Consulatam Rothomagensem, nec ad Ordinem equestrem S. Spir. nisi dispensatio Regis accedat.

In Anglia. LXI. In Britannia quoque Lex est: Sacerdos exterus (præprimis Gallicus) sacerdotium non occupato. Quæ etiam ad alia officia extenditur, & sanè non inter levisimas nuperimæ Angl. seditionis causas recensetur, quod multi Indigenarum exteris postpositi fuerint, teste Joh. Milton. *Anglo in defens. pro populo Anglicano.*

In Rep. Veneta LXII. In inlyta porrò Republica Veneta extraneis aditus ad honores præclusi sunt, referente Franz. *Patritio de Instit. Reip. tit. quod tutius Cives quam peregrini imperent.* In hac Republica, inquit extraneis nullus est locus, & tamen nec justitia nec severitas deest, & ex ejusmodi iudiciis nullæ discordiæ, nullæ seditiones, nullæque inimiciæ oriuntur. Et unum adhuc addit, quod nunquam se alibi lectitasse meminit, nempe: quod Ordo Civitatis, qui à primis constitutus fuisset, semper immutatus manserit. Illi enim qui hanc Urbem ædificaverunt, inter se suos magistratus diviserunt, quas præmium laborum suorum, & hanc hæreditatem posteris reliquerunt, ut nullum advenam aut inquilinum ad magistratus admitterent, & ita observatum est, ait, ultra mille annos, vid. quoque Jacob. *Novell. ad statuta Venetorum.*

In multis Italiae Urbibus & in Helvetia. LXIII. Idem jus Genuæ, aliisque in Italiae liberis Urbibus viget, *Antimach. lib. 1. theor. 3. p. 157. & seqq.* Nec Helvetici peregrinum administrationi regiminis publici præficiunt. *Dn. Arumæ: ad t. 2. Aur. Bull. discurs. 2.*

In Hollandia. LXIV. Leges quoque Hollandicæ vetant, ut quis ex-
tra

tra Hollandiam natus honores capiat. Postea verò Proceribus placuit eo jure non uti, nisi adversus Nationes, quæ par jus in Hollandos usurparent, Hugo Grotius *in Introd. Jur. Holl. lib. 1. p. 13. vers. Nempter pen.* Sunt tamen in Hollandia oppida quædam, quæ jus specialius habent, & neminem admittete coguntur nisi genitus sit certos intra fines, Zypæus *in suo jud. l. 1. c. 36. sub fin. item lib. 4. c. 29. n. 9.*

LXV. Brabantij inter alia & hoc obtinuerunt privilegium, ne peregrinus ad munera admitteretur publica. Idque ^{In Brabantia.} ipsis fuit concessum ita, ut si quid contra fieret, subditi jura-mento essent soluti, teste Meteran. *in Histor. Belg. lib. 14. p. 713. § 716.* Ernestus Eremund. *de Orig. belg. tumult. p. 25.*

POSITIO XIX.

LXVI. Nec aliter sese res habet in Imperio nostro Romano Germanico, (ut antea brevibus dixi) non tantum circa ^{in Imperio nostro Rom. Germ.} Officialia Imperii, qui constituuntur, ut serviant Imperatori quatenus Regi Germanorum: Sed & ipse summus Reipubl. nostræ Moderator ex Civibus Imperii Originaliis eligi debet, ^{ipse Imperator debet esse Germanus.} quemadmodum gravissimo testimonio Electoris Moguntini Sleidanus probat *Lib. 1. hist.* Idem testantur Georgius Sabinus, Conradus Peutinger: Iacobus Wympheling. Simpistor: Henn: Göden, Petrus Heigius, Andr: Knichen, & alii, dicentes: Alienigenis omnibus ad tantum tanti decus Imperii viam præclusam esse. Et secundum hanc legem sæpissimè Iudicatum est: cum præ Philippo pulchro Galliarum Rege eligeretur Henricus VII Lucenbürgicus, præ Francisco I. Carolus Austriacus v.

LXVII. Nec defunt qui Legè ejusmodi ab Ottone I. alii ab Ottone III. Serenissimorum Principum nostrorum in regimine harum provinciarum Antecessoribus gloriosissimis latam fuisse contendunt; inter quos est Sigon. *lib. 5. d. R. I.*

p. 111. & Dn: Gebhardi in tr: de sacro Romano nationis Germanorum Imperio, qui est in Nuc: 1. P.

LXIIIX. Quomodocunque autem ista se habeant, lege certè non scripta assertionem nostram niti, exteri pariter ac nostri, & tot seculorum constans memoria luculenter probant: vid: *Æneas Sylvius de ortu & autor. Rom. Imp. c. 10. Limn. d. I. P. l. 2. c. 2. n. 82. & seqq. Reink. de R. S. & E. lib. 1. Cl. 2. c. 2.*

LXIX. Nec moveor exemplis Alphonfi Regis Castiliæ, Richardi Angli, atque Wilhelmi. Præterquam enim quod in turbis & magna Principum discordia à paucis singuli eorum electi sint, firmiter non potest concludi: Ergo Lex abrogata est. Nam Lex illa antiquissima Germanorum est, quæ alienæ gentis homines ad imperium pervenire prohibet. Hinc Christoph. Leheman. in *Chron. Spir. l. 2. c. 22.* scribit. Von den Frönden ist ein außdrücklich befehl / und Befehl, daß solche wiewol sie geschickt / und beredet seyn / doch nicht zum Regiment / und Richterlichen Ampt sollen fürgezogen werden. Darüber die Alten Teutschen steiff / und standhafft gehalten. add. *Sichard. Tom. 2. rerum Germ. Zenoc. l. 5. de Republ. & vita Caroli V.* Qui Carolus, quaquam Germano ex sanguine, nihilominus in Germania (nempe in Belgio) natus & educatus est, proculdubio propterea, ne ipsi in Electione objici possit se esse natione Hispanum.

Principes
Imperii et-
iam extra-
nei possunt
feri.

LXX. Principes autem & status Imperii fieri possunt etiam exteri. Exempla in aprico sunt de principibus Eggenberg, Löbkewitz, Picolomini &c. vid. subscriptio novissima R. I. de An. 1654. item in Regibus Suediæ Pacif. Osnabr. art. 10. §. 4. modo sufficientia bona sive mediata, sive immediata sub imperio possideant, de quo Juris Publ. Doct. latius tractant

LXXI. Cæterum in Imperio nostro in Univerfum hoc

hoc jure utimur, ut omnibus officijs Imperij, tam in aula Cæsaris, quam alibi indigenæ Germani præponi debeant quod in *Capit. Caroli V. art. 13.* (ibique in addit: *Limnæus*) sancitum hisce verbis: Wir sollen und wollen auch unsere Königl. / und Reichs Aupter / und sonsten am Reiche / wie in gleichen unsern Krieges Räte / und hohe Krieges officia mit keiner andern Nation als Gebornen Teutschen besetzen und versehen. Hinc primò in Camera Imperiali nemo nisi Germanus præ & assidere potest, *O. C. de anno 1495. §. 1. R. 1. de Anno 1548. §. 23. & 24. Verbesserte Käyserliche C. D. de anno 1555. p. 1. §. 1. & p. 3. §. 1. & 2. quod etiam novissime in O. C. Ferdinandi 3. de anno 1654. d. 16. Martij confirmatum xi. 1. ibi* So im Reiche Teutscher nation geböhren / erzogen, und auch der Teutschen Sprache &c. add. *Passauische vertr. §. 8. demnach soli.*

Officiales
Imperii de-
bent esse
Germani
tam in Ci-
vilibus.

LXXII. Deinde, quod negotia bellica attinet, Exercitus Dux, & Capitanei militares debent esse Teutones quam in mi-
Originalibus, juxta *R. 1. de anno 1521. §. Demselben Vot. & R. 1. d. anno 1542. §. aber alle. Consul: omnino Limn. in annot. ad all. art. 13. & in Capit. Ferdinandi III. art. XV. hoc est confirmatum, quod nempe Imperator non possit pro suo arbitrio in bellicis expeditionibus, quæ Imperii nomine suscipiuntur, majora officia concedere cui velit, sed quod Statuum consensus in hoc requiratur, qui vel ipsi eligunt vel nominant nonnullos & Imperatori optionem relinquunt; vel eorum negotium Imperatoris dispositioni submitunt, hæc tamen clausula, ut constituat Duces & Capitaneos ex Germanis, v. *R. 1. Aug. Vind. de anno 1530. §. und damit solch R. 1. Spire de anno 1542. §. als nun & seqq. item d. anno 1541. Ratsb. §. und dieweil uns vid. etiam R. 1. d. anno 1598. §. und demnach. & d. anno 1566. §. Nachdem fernær.**

LXXIII. Et certè non sine ratione articulum hunc de non admittendis extraneis Capitulationi Cæsareæ & tot Recessibus Imperij inserere Serenissimis nostri Imperij proceribus visum fuit; non ignorantibus, quanta utilitas, quantumque commodum Reipublicæ ex Indigenarum promotione nasceretur, qui & amore Patriæ & morum, juri-umve loci longè præcellere existimantur, *arg. l. 101 ff. de Legat. 3. l. 17. §. 4. ff. ad municip.*

LXXIV. Quapropter etiam quod generaliter in allegatis legibus Imperij constitutum, ferè singuli Regni Germanici status in suis territoriis speciali aliqua ordinatione sive lege provinciali introduxerunt.

in Saxonia

LXXV. Nam 1. in Electoratu Saxonie Ordinatio Ecclesiastica Indigenarum filios præ forensibus ad munera Ecclesiastica præmoveri jubet, in articulo generali 1. *Wort der Ordination §. 1111en wir hienit. vid. Carpz. in Jurispr. Consist. lib. 1. Def. 28. 2.* In Marchia Brand. tam in Ecclesiasticis quam aliis functionibus præhabentur, ut testatur Scheplitz. *ad consuetud. Elector. & Marck. Brandenb. part. 1.*

In Marchia Brandeb.

In Pomerania.

In Ducatu Er. & Luneburg.

3. In Ducatu Pomeraniæ etiam specialis Lex fuit, quæ lata anno 1560. die 11. Febr.

LXXVI. Nec ultimi fuerunt in hoc jure constituendo nostrorum Serenissimorum Principum Parentes Duces Brunsv. & Luneb. excelssæ recordationis. Qui in singulari Recessu provinciali præclarè constituerunt, quod Indigenæ ex Ducatu Brunsv. & Luneb. regulariter ad officia præ exteris evehi debeant: hujus Recessus verba: *de Anno 1601. ita sonant. Zum acht und dreissigsten. Wen die Landkinder in ehren und Tugenden auff Universtitäten / bey Hofe / in rühmlichen Kriegeszügen / Haushaltungen / und andern ehrbahren händeln wohl geübt / und also qualificier seyn / daß sie mit Ruhm und Tugenden*

hen

zu gebrauchen / auch S. F. G. treulich meinen / daß alßdan
 der gnädige Landes Fürst so wol bey Hoff und Haushaltungs/
 Geistlichen und Weltlichen geheimen und gemeinen Sachen
 nach jedes befundung vor frömbden und außländischen / so viel sich
 immer füglich schicken will / zu hohen und niedrigen Amptern
 und Diensten zubefodern geneigt / dafür hat die getreue Lands
 schaffe billig in aller unuerthänigkeit zu danken / und die Jugend
 also auffzuerziehen / daß sie solches milden erbietens in Werck ge
 niessen mügen.

LXXVII. Quod etiam hactenus sanctè observatum,
 nisi interdum viri virtute, Nobilitate atque Experientia præ
 ccellentes Indigenisque idoneores, his magno cum Reipubli
 cæ nostræ commodo ac ornamento præpositi fuerint.

LXXIIX. Eodem ferè modo in jure municipali Du- in Ducatu
 catus Württembergici dispositum invenitur t. 6. p. 1. Daß in Württemberg
 bestellung der Stadt / und Amptschreibereien fürnehmlich nach
 den Landfindern getrachtet werden solle : quod etiam de aliis of
 ficiis vigore der Landtages Abscheide intelligendum Speidel.
in notab. Juridico-historico polit. t. f. n. 36.

LXXIX. Id ipsum religiosissimè observatur in mul- in variis
 tis Imperij alijs Ducatibus, Comitibus ut apud Holfatos, Ducatibus,
 Ostfrisios, Ditmarsos, Urbibusque, ut Argentorati, Norin- Comitali-
 bergæ, Augustæ vind. Francofurti, Magdeburgi, Hamburgi bus, urbi-
 &c. de quorum tamen specialibus statutis mihi non constat. busque.
 Testes sunt Antimach. lib. 1. Theol. 3. p. 157. & seqq. Gisebertus
in peric. statut. art. 4. n. 65. & seqq. & n. 78. Zahn de jure munis.
Carpan. ad statuta Mediolan. t. 414.

LXXX. Præ cæteris omnibus extra Imperium rigi in Svecia
 dissimi hujus juris Indigenatus observatores sunt Sveci; qui
 juramento obligant Regni Gubernatores, antequam coro
 nantur, se Imperij ac principatus consiliis solos Indigenas
 nol.

nullo exterorum habito respectu præposituros. Quapropter, cum aliquando Ericus Rex Germanum Cancellarium Regium constituisset, à nobilitate Svec. ex suo Palatio & sede regia in carcerem coniectus, & multos per annos in Senectutem usque detentus: Dav. Chytr. *Saxon. lib. 30.* quod tamen hodie in quibusdam officiis vix adeò strictè observatur.

in Polonia.

LXXXI. Et Poloni hæc de causa post mortem Sigismundi Regis sui gravissimo Senatusconsulto constituerunt, ne peregrinorum quidam ad Senatum & consultationes admitteretur. Joh. Bodin. *lib. 6. de Reg. 1.3. c. 1. §. 5.* quod etiam Hungari fecerant conf. Tholosan. *in Synt. 1. U. lib. 17. c. 6. n. 42. c. 4. X. de postulat. prælatorum.*

POSITIO XX.

An indigenæ indistin-
ctè five sint
nobiles si-
ve ignobi-
les præfe-
rendi ?

LXXXII. Olim quidè virtutis præmiū fuit, ut illi magistratui administrando præponerentur, in quibus singularis virtus & prudentia extitit Tacit. *lib. 11. Ann. item Lib. 1. histor.* postea verò pro temporum ratione, & personarum conditione hæc variarunt. Sub principibus enim ad grandiora officia, grandiores adhibebantur Nobiles, ad minoræ plebei. Prout etiam hodie in Imperio nostro obtinet, plurima enim in eo reperiuntur officia, quibus soli Nobiles funguntur, quæ vocantur vulgò *Adeliche dienste.*

An semper
præferendi,
licet exteri
sint idone-
ores, hi fal-
tem medi-
ocriter do-
cti ?

LXXXIII. Cæterum verò non desunt hujusjuris strictissimi Interpretes, qui defendunt, si Indigena cū extraneo concurrat, & hic idoneor, ille autem taliter qualiter sufficiens sit officio, nihilominus eo casu præferendum esse Indigenam: Adducunt rationes; quod multa incommoda & pericula ab exteris patriæ timenda sint. Et quod tale omnium exterorum ingenium esse soleat, ut ubi sunt, quam minimè sint, sed semper animum suum in Patriæ desiderio relinquunt, ex quo, inquirunt, sæpissimè fit, ut etsi optimis conditionibus, maxi-
misq;

misque stipendiis alligentur, nusquam tamen ferè stabili se-
 de permanere queant, sed allecti opimiore fortuna locum
 eū loco facillima quavis occasione commutent. Iam verò ni-
 hil rebus communibus incommodius accidere possit, quam
 si subito ab officijs & muneribus recedant ij, quorum tum o-
 pera maximè sit opus, nec quicquam Reipublicæ gravius,
 quam singulis annis & mensibus alium officiarium quærere,
 quod de Indigenis non facillè metuendum esset. Verum e-
 nim verò hoc quidem interdum, non tamen semper, neque
 ut plurimum verum est, quippe experientia testatur, quòd
 homines virtutibus decorati sæpè plus favoris experiantur
 apud exteros, quam in Patria sua (raro enim vir doctus in pa-
 tria sua honoratur, nec magno favore in ea gaudet ait Dn-
 Brunnem, *in tr. de lure Peregrinorum.*) Idcirco quoniam ne-
 gliguntur, alibi fortunam quærere coguntur, & postquam
 ibi domicilia sua, atque maximam partem rerum fortuna-
 rumque collocaverunt, & insuper in majori existimatione,
 quam in patria sunt, non facillè mutare solent, nec amplius de
 patria solliciti sunt. Concludo ergo quod interdum habilio-
 res exteri Indigenis non ita idoneis sint præferendi. Modò
 non expressè statuto cautum sit, quod necessariò ad illa officia
 Indigenæ evehi debeant, etiam si non ita idonei existimen-
 tur, vid. Kirchn. *de offic. & dign. Cancell. lib. 3.* Herm. Lather,
de censur. r. n. 140. Et tum semper præponendi sunt illi Indi-
 genæ qui habiles i. e. causarum rerumque intelligentes æsti-
 mantur, meritò enim tales virtutes cujuscunque esse debent,
 quales officium, quo fungitur, aut functurus est, postulat.
 Plutarch. *de educat. liberor.*

LXXXIV. Quod si autem tales personæ habiles in
 quadam Republica non reperiantur, necessitas rem eo per-
 ducit, ut etiam extranei aut Novelli Cives possint eligi & ad

An non vi-
 ri experien-
 tes & docti
 ideotis in-
 digenis præ-
 ferendi.

E

digni-

dignitates promoveri: Nam tum potius viros Peritos, ut sunt Doctores, Jurisconfulti, & alii prudentes, etiam si sint novelli Cives in Senatum assumere Civitatibus conducit, quàm imperitis & Ideotis Indigenis Reipublicæ administrationem tantum committere, qui Musarum osiores, & propterea, ne eorum imperitia, & fœda ignorantia in vulgus prodeat, viros doctos, sibi adjungi nolunt, sed firmiter sibi persuasum habent, se esse felicissimos donec Respubl. à viris simplicibus exclusis & exterminatis omnibus eruditis gubernetur. Ast risum teneatis amici! inquit Da. Zahn *tr. de jure Mun.* væ illis Civitatibus! palam est in toto terrarum orbe, jura perire in tali Republ. & pedetentim omnia privilegia; ratio, quia Custodes eorum sunt imperiti, à peritis autem legum causæ sunt dijudicandæ & de-

Respondetur ad leges & rationes contrarias, quibus illi, qui negunt Indigenis competere hoc jus, utuntur.

Resp: 1^a ad Constitut quod nemo ejus provincie fiat Rector:

2. ad l. 5. ff. & ad l. 10. C. de Aff. scribitur responde-
14r.

Respondetur ad leges & rationes contrarias, quibus illi, qui negunt Indigenis competere hoc jus, utuntur. **LXXXV.** Hactenus de jure constituto, quod indigenis circa prælationem in honoribus competit, dictum est. lam porrò non extra propositi metam nos vagari arbitramur, si paululum hic subsistemus, & in contradicentium opiniones, rationesque inquiramus.

LXXXVI. Et quidem primò quod attinet constitutionem illam, sive sit Anastasij ut Cuj. existimat, sive Graciani, Valentis & Theodosij, ut Perezus putat: Quod nempe nemo ejus Provincie fieri possit Rector, aut Præses, ex qua Originem duxit, vel in qua domicilium habet *Lib. 1. C. 1.*

41: Sciendum, quod ille titulus in Authentico textu non inveniatur, & propterea etiam ex eo firmum argumentum deduci non possit, Da. Brunem: in *Codic. ad h. tit.*

LXXXVII. Secundo huic juri valde repugnare dicunt dissentientes *leg. 5. ff. C. l. 10. C. de Assessoribus*, in quibus expressè

preſe prohibeatur, ne quis in ſua provincia ultra quatuor
 menſes officio Aſſeſſoris fungi debeat ſine ſpeciali permiſſu
 principis, *l. 38. quibus ex cauſis maj.* proculdubio eam ob cau-
 ſam, ne cives civibus præfecti aut nimia uterentur indul-
 gentia, aut veteris odij memores graſſarentur *Paul. ſ. ſentent.*
t. 12. Verùm quemadmodum ratio hæc parvi momenti,
 cum omnes iudices & qui officio magiſtratus funguntur,
 ſecundum æquitatem & præſcriptas leges iudicare tenean-
 tur, ita ut puram conſcientiam, neglecto & poſthabito om-
 ni favore & odio, conferrent; ita etiam hæc leges admo-
 dum ſpeciales, quæ de Aſſeſſoribus Præſidum loquuntur
 quorum officium conſiſtebat in cognitionibus cauſarum
 poſtulationumque, item decretis edictisque iudicum con-
 cipiendis, mutata jam Reipublicæ forma generaliter vim ſu-
 am exercere nequeunt, Magnif. D. Tabor Patronus ac Fau-
 tor meus ætatem venerandus in *Anal. Theſ. loc. Com. Lib. 4.*
ſ. 41. Neque obtinuerunt univerſaliter apud ipſos Roma-
 nos, uti patet *ex l. 6. ff. de Off. Aſſeſſ.* juxta quam Conſilio
 Curatoris Reipublicæ vir ejuſdem civitatis aſſidere potuit,
 vid. ibi Godofr. in not. Brunneman. ad *l. 10. Perez. ad t. 41.*
 & *t. 51. l. 1. c. ibique in not.* Conſult. atque Exc. Dn. Hül-
 dericum Eiben.

LXXXIX. Simili modo nec ſpeciales ordinationes
 Regiæ Philippi Pulchri & Caroli V. in Gallia (quibus conſti-
 tutum erat ut omnes, qui jure dicendo præſſe velint non
 Regnicolæ, ſed extranei ſint) conſuetudinibus hodiernis
 ejuſdem Regni, qua Originarij cæteris omnibus præferun-
 tur, tam in Eccleſiaſticis quam ſecularibus officiis quicquam
 derogari poſſunt, Chaffanæus in *Catalogo Gloriæ mundi p. 11.*
Conf. 22. Franz. Patricius *de inſtit. Reipubl. tit. quod tutius Ci-
 ves quam peregrini imperent.*

LXXXIX. Et tantum de jure quod competit indigenis præ cæteris in functionibus obeundis, sequitur jus quod in Comitibus habent.

POSITIO XXII.

(2) DE JURE INDIGENARUM IN COMITIIS.

in Comitibus
Indigenarum
alicujus Regni
fidei Reipublicæ
merito extraneis præ
ponantur.

XC. Alterum in quo prærogativam habent Indigenarum est jus comitorum; Nemo enim facile extraneus ad Comitibus sive universalibus sive particularibus sint, vocatur, in quibus generaliter de salute Reipublicæ, specialiter de Bello & Pace, de ditionibus defendendis, de juribus conservandis ac multis aliis gravissimis de causis, quæ ad Reipublicæ emolumentum spectant deliberari solet. Etenim, quemadmodum Jus Gentium nos docet conventus inire, atque salutis publicæ curam communi firmare suffragio, sic cuique Lumen naturæ digito quasi ostendit, non esse consultum, admittere extraneos ad secretas consultationes deliberationesve Reipublicæ utilitates tantum concernentes.

Quando ex
teri in co-
mitibus ad-
mittendi.

XCI. Interdum quidem necesse est, ut invitentur extranei ad comitia, veruntamen non protinus arcanis deliberationibus adhibendi, sed tantum communibus, quæ ad utriusque Regni commodum pertinent, e. g. quando de communi pace consultitur, de renovatione Pacis, item de amoliendis conspirationibus infidelium eorumque legis contra Ecclesiam Christianam &c.

POSITIO XXIII.

Apud Romanos, qui-
nam vocati
sunt ad Co-
mitia,

XCII. Nemo ergo non ex subditis apud Romanos ad comitia vocabatur, nam aucta Civitate Romulus populum in triginta divisit partes, easque curias vocavit propterea, quod tunc Reipublicæ cura per sententiam partium earum exercebatur l. 2 § 2. ff. de Orig. Jur. Postea verò Populus in tribus & Centurias distingui cœpit, hinc triplex facta

facta est Comitiorum forma. 1. erant Tributa in quibus
 ex omnibus Tribubus certus ad ferenda suffragia vocaba-
 tur numerus. 2. Curiata, in quibus Populi in Curias divisi
 sententia rogabatur, ut quod plures Curia statuissent, id
 iustum populi esse diceretur, Lælius Felix apud Agellium
lib. 15. c. 27. 3. Centuriata in quibus populus per Classium
 centurias divisus suffragia ferebat, & quod plures centuria
 jusserant, id ratum habebatur *A. Gell. d. l.* In omnibus his-
 ce comitiis non fuerunt admissi peregrini sed tantum Ci-
 ves Romani, teste Livio *l. 43.* & Rosin. *lib. VI. Antiqu. Rom. c. 4.*
10. § 17.

POSITIO XXIV.

XCIII. Sic quoque adhuc in Imperio nostro nemo
 nisi status Imperii, qui eminenter Cives sunt, jus sedendi
 & votandi in Comitibus habent. Qui autem in Statuum clas-
 sibus reperiuntur, plerique sunt veri indigenæ, ut Genea-
 logiæ Rhittershusij & Albizij testantur: Paucis exceptis, de
 quibus supra mentionem feci, qui eo ipso, dum in album
 seu matriculam imperij recepti, hoc jus sessoræ & dicendæ
 sententiæ in Imperij conventibus, non naturaliter statim
 ab origine quemadmodum Indigenæ habent, sed concessi-
 one summæ Majestatis acquisitum, atque sic jus indigena-
 tus Civile adepti fuerunt.

XCIV. Alij quanquam Status & Principes Imperij
 sunt, quia non comprehenduntur in decem circulis Imper-
 Germ. regulariter ad Comitibus non vocantur.

XCV. Nec ipse Rex Bohemiæ iis Comitibus in quibus
 nihil, quod Bohemiam attingit, sed tantum Imperium ex-
 clusâ Bohemia, communi ferè Jurispubl. Doctorum voto
 interesse potuit, Lampad. *p. 3. c. 8. ibique in Prælectionibus*
publicis Clarissimus Dn. Herm. Conringius, Arumæus de Co-
mit.

Quinam in
 imperio
 nostro vo-
 cantur ad
 Comitibus.

Quidam
 status Im-
 perij regu-
 lariter non
 vocantur
 ad Comitibus:
 Num Rex
 Bohemiæ
 citandus?

mit. c. 2. § 4. c. 3. n. 32. & seqq. Dn. Carpz. in tr. de Lege Reg. c. 5. sect. 5. n. 9. sect. 8. & 9. n. 9. ac seqq. Marq. Freher: in not. ad Petr. de Andlo l. 2. c. 2. Cæpit quidem sæpissimè locum in talibus comitiis affectare, facillè tamen apparuit, cum summa Imperii Ordinum injuria fore conjunctum, si Bohemus admitteretur ad consultanda illa & decidenda, quibus ipse nollet teneri: vid. Arumæus d. l. n. 31. & in c. 4. n. 2.

Natus Rarzevilius in Litvania, & Transylvanus?

XCVI. Rarzevilius in Litvania, & Transylvanus, quamvis se Imperij Principes vocant: nec non Dux Mantuæ, Marchio Montisferrati, & Dux Mutinæ, licet citra dubium Vasalli Imperij sint, nihilominus tamen ad comitia in Germania non vocantur: add. Arum. in d. tract. à n. 75. usque ad num. 82.

In Ostfrisia excluduntur extraneæ.

XCVII. In Frisia orientali expresso statuto cautum est: das keine aus dem drätten Stande auff Landtagen compariren sollen / die nicht ehrliche vernünfftige und eingebornne in den Kirchspielen / auch erblich geseßen seyn: sunt verba des Nordischen Landschusses de Anno 1620. §. belangend die qualification.

XCVIII. Idem procul dubio in aliis Imperij territoriis, & extra Imperium in Regionibus Galliarum, Hispaniarum, Sveciarum, Poloniarum, aliisque specialiter constitutum, verum nobis nec mens nec vires sunt omnia statuta, omnesque consuetudines hinc recensere, notoria enim est illarum variatio.

POSITIO XXV.

DE JURIBUS INDIGENARUM PRIVATIS.

XCIX. Consideratis juribus quoad Personas publicas, jam porro preparandum ad jura Indigenarum privata. Hæc interdum communia habent cum reliquis Civitatibus, interdum propria exclusis novellis Civibus, pro cu-

cujusque loci consuetudine & observantia. Eademq; vel jura personarum concernunt vel jura circa rem.

C. Sicuti in muneribus atque Comitibus, ita etiam in singularibus *Beneficiis* proponuntur Indigenæ exteris, secundum Jus Canonicum pariter (c. nullus invitis dist. 61. & dist. 71.) ac hodiernam observantiam. Primò in Ecclesiis Cathedralibus in *höhen Domstifften* Indigenæ Nobiles qui Canonatum adipisci contendunt, præferuntur exteris, Draco de *Patric. p. 290.* 2. In Canonicatibus, si modò literis operam dederunt, aut alias ecclesiæ & proximis servire possint: videantur Theologi & Icti in *Consiliis apud Georgium Dedeken. in append. ad Loc. de ministerio sec. 2.* Von den *Thumherren / Balduin. de Casib. Cons. Lib. 4. Cas. 3.* Brünner: de *collat. benefic. c. 4.* Paul Zypæ in *Analyfi juris Pontific. lib. 3.*

CI. Tertio *Stipendia* præ omnibus extraneis dantur indigenis non tantum militantibus in Gymnasiis illustribus (de quibus fidem facit Luneburgicum & Saxonicum, vid. omnia synodale decretum Sax. p. 4. §. Gleichwie wir auch unsere Stipendiaten und Landkinder vor andern gleich uns in acht nehmen wollen. Carpz. 1p. *Consist. l. 1. def. 25.*) sed etiam in Academiis. Nec certè sine ingenti Reipublicæ ac Ecclesiæ commodo Illustrissimi nostri Principes, de quorum munificentia & liberalitate erga literarum studia, earumque cultores fidem facit uberrimam nostra Julia, hanc ordinationem instituerunt, ut iis indigenis, quibus fortè inopia accedat, stipendiis occurratur. *jung. Constit. de Anno 1630.* Gloriosissimi Principis Georgii Duc. Br. & Luneb. Et sanè hoc remedio sapissimè optima ingenia excoluntur, quæ ad magnam frugem pervenire & Patriæ prodesse possunt.

CII. Idemque non tantum in nostro Imperio sed etiam in aliis benè constitutis Rebus publicis observatur: nam

Num in conferendis beneficiis potior indigenarum ratio sit habenda quam extraneorum?

1. In *höhen Domstifften.*
2. in Canonicatibus.
3. in *Stipendiis.*

Quod etiam in Gallia obtinet.

in Gallia nemini beneficium confertur, nisi sit Regnicola, seu jus Regnicolæ impetraverit, alienigena enim est planè incapax beneficiorum, quare impetrata etiam beneficia ab extraneis rursus ab indigenis impetrari possunt, quemadmodum apparet ex constitut. Ludovici XI. de qua mentionem facit Rebuff. in tr. de Pacif. Possess. n. 217. Et in p. 3. pract. benef. in Reg. idiomate.

4. Eleemo- CIII. Quartò eleemosinæ Indigenis pauperibus præ-
fine indi- traneis sunt dandæ; & quamvis sit generale præceptum:
genis egen- Frange panem tuum esurienti &c. *Esaie 58. v. 7.* Tamen ex
tibus præ- speciali ipsius Dei T. O. M. lege constat, quod primariò
alienigenis sunt dan- Indigenis sit succurrendum *Deut. 15. v. 4:* quo cum convenit
dæ. *l. 2. C. de Annon. Civil.* vid. Lucas de Penna in d. Leg. Dn.
quod pro- Brunnem. Interim tamen non dixerim, quod exteris e-
batur ex iu- leemosinæ planè non debeant conferri, quoniam id tam lex
re Divino divina quàm humana jubent præprimis si calamitatis suæ re-
& ex jure stimoniis instructi veniant, *Ord. Polit. de Anno 1677. 627.*
posito

CIV. Ex sententia tamen Politicorum salubrius esse videtur cuicumque Reipublicæ, ut suos tantum alerent pauperes Indigenas, tum enim multis Mendicantibus otiosis industriæ invidentibus & validis (qui vulgò vocantur *Landstreicher*) præriperetur occasio delinquendi: nam quòt mala, quòt infortunia ex illorum consortio nascantur, nemini facile incognitum erit. *Leg. Const. Crim. Car. a. 39. v. desgleichen. item Reformationem guter Pollicey de anno 1548. p. 373. t. Bon. Weßern und Müßiggängern. t. t. C. de Mend. val. ibique DD. & præ omnibus Dn. Fritzius de Mend. Validis. Dn. Carpz. L. 2. IP. Eccles. d. 324.*

CV. Hinc quoque in hisce regionibus Serenissimus & Celsissimus Dux Augustus specialem aliquam ordinationem facere non dubitavit, quæ vocatur *Hospital und Armen Ordnung*
Ex Ordina-
tionibus Du-
cum Brun-
svic. & Lu-
neburg.

Ordnung/in qua statim sub initio salutariter constitutum est
 ita: Und sollen die in das Armenhaus auffgenommene Armen
 zufoerst allzumahl hiesigen Ortes/Bürger und Bürgerkinder
 seyn/oder doch auß unsern Landen/und unser Unterehanen Kin-
 der. Id ipsum quoque in statutis & Ordinationibus der Heine-
 richstadt *sub tit.* Von Bettlern repetitur. Nec non expresse
 ira dispositum in *Ord. Polit. Lüneb.* à Plurimum Rever. ac
 Celsissimo Principe Christiano D. B. & L. *exc. mem. c. p. Anno*
1618. & in Receptu Gandersh. de Anno 1601. a. 22.

CVI. Restant quidem adhuc varia Personarum jura, De variis
 quibus apud Romanos Indigenæ gavisi sunt, ut: Ius Patriæ juribus qui-
 potestatis, quod soli cives Romani in filios habebant, §. 2. *I* bus indige-
de Pat. Pot. 2. Ius Patronatus, l. 10. §. 6. ff. *dum in jus voc. 3.* næ fue-
 Verberibus cedi, aut in crucem agi, aut sine jussu Populi in bantur a-
 Originarios animadverti fas non erat, *Act. Apost. c. 22. (4)* Præ- pud Roma-
 textâ, togâ, & prænominibus utebantur, quod peregrinis nos.
 non erat, licitum (5) in Legionibus non alij quam cives mi-
 litabant, &c. Verùm quoniam hodie hæc nullum ferè ha-
 beant usum, ideò paucis ea attigisse sufficiat. Videri tamen
 possunt de illis Barnabas Briffon. *Lib. 1. Antiq. cap. 13.* Macrob,
1. Satur. 6. & alij.

POSITIO XXVI.

DE JURIBUS IN RE.

CVII. Hactenus de juribus personarum tam publicis
 quàm privatis dictum, jam itaque ob receptam dispositio-
 nem ad jura Rerum progressum faciemus, quæ vel in Re vel
 ad Rem.

CIIIX. Ad Ius in Re primùm refero *Ius Albinagij*, quò De Jure Al-
 tantùm Indigenis licet testari, Albini autem carent jure testa- binagii.
 menti faciendi, vivunt ut liberi moriuntur ut servi, dum eo-
 rum

rum hæreditates statim postquam diem obierunt Fisco cedunt, siue hæredem suum habeant siue non.

CIX. Et quidem hoc jus non auctoritate Iuris Civilis nititur, quod Civibus tantum permittebat testari de bonis suis, *l. 1. ff. ad Leg. Falc. l. 8. l. 12. ff. qui test. fac. poss. Valqu. de Success. lib. 11. §. 1. o. 124. & seqq.* Sed Gallorum sanctione & usu. Quippe Jure Rom. per constitutionem Friderici II. *in Auth. omnes peregrin. C. commun. de Success.* hoc abrogatum est. In Gallia autem adhuc hodie sanctè observatur, quum Albinatis prohibitum de bonis acquisitis in Regno disponere: Nisi singulari ex concessione Regis id ipsis permittatur, quam literis Naturalitatis, ut vocant, ab eo obtentis consequuntur, & tum confestim affiliati, seu, ut ipsi loquuntur, naturalizati fiunt.

Excipiuntur 1. extranei naturalizati,

2. qui singulari privilegio gauder

3. Svitzeri, Portugalli & Legati commorantes in Gallia excipiuntur.

CX. Secundò non sunt subiecti juri Albinagij qui privilegia Civitatis Gallicanæ habent, ut sunt Hollandi, Brabandi, Flandri, quique per pacem Matricensem Albinatu exempti, Petr. Georg. Tholosan. *synt. I. U. l. c. 12. n. 8. & 9. l. 42. c. 2. n. 24.* Christianæus *in Decis. Belg. lib. 6. t. 58. dec. 228.* Inter hos etiam recensentur Incolæ Civitatum Tholosanæ & Burdegal. qui ex speciali gratia Ludovici Regis Franciæ hujus nominis XI privilegio gaudent, quò omnibus & singulis in ijs habitantibus permittitur de bonis suis sine literis Naturalitatis disponere, ut testantur Chassian. *ad consv. Burg. f. 94. n. 37.* Buchnon *des Loix abroges en toutes les Cours du Royaume de France l. 2. n. 183.* & omninò Jean Bacquet. *en traité du droit d'aubeine chap. 7. Liv. 1. ibi. a La Loy d'aubeine sont exempt mesmes, qui par privilege &c.* Ubi in sequentibus capitulis docet quinam sint Albinatu exempti, quinam non; Inter illos recenset les Suisses & Portugais demeuranc en France, & aussi les habitans de Cambray, & Avignon, Les Ambassadeurs estans en France chap. 12. liv. 1. Mais l'estranger, qu'il soit marié en France, & y ait

y ait longement demeuré est subiect à la Loy d' aubeine chap. 11. L' estranger, ostage, messager, ou un simple passager est subiect aux droict d' aubeine chap. 12. Les estrangers ausi, qui soient Docteurs, ou Escoliers estudians es Universtitez de France, sont subiects au droit d' aubeine.

CXI. Alienigena autem, qui uxorem duxit Indigenam, & liberos ex ea legitimoshabet, & natos in Regno & præterea in eo residentes, liberam disponendi habent facultatem, unū autem absque altero non sufficit. Johan. Papon. *in Corp. juris Franc. l. 5. t. 2. Arrest. 2.*

CXII. Nec aded strictè interpretanda hæc Lex, quasi omnes qui de suis bonis in Regno Franciæ acquisitis testari & sine literis naturalitatis succedere velint, necessariò in Regno nasci deberent, sed sufficit si modò parentes, vel Avi. Indigenæ fuerint, licet filij seu nepotes extra Regnum nati sint; Boerius *in Decis. Burd. decis. 13.*

CXIII. Hoc quoque in casu, si extraneus, qui in Regno quædam bona acquisivit, resideat extra regnum, heredes suos in dictis bonis successores habet, quia hujusmodi acquisitio non fit facta ex pretio in Regno quæsito, Ioh. Papon. *d.l.*

CXIV. Nec defunt inter ipsos juris Francici Doctores, qui asserunt, quod ex speciali constitutione, super prædicto Albinatu, liberi legitimi, & descendentes ex directa linea nati, & commorantes in Francia Patri suo, avo, aut alteri ascendenti in linea directa succedere possint, etiam si peregrini, & jure civitatis non sint donati: Probant hoc ex arresto quodam Parisiensi *de anno 1515. d. 23. Febr.* Papon. *d.l.* Quicquid tamen sit, nisi probetur hanc constitutionem esse ab ipso Rege confirmatam, ei nullam auctoritatem tribuo. Nam solus Rex privativè exclusis omnibus merum imperium habentibus peregrinis succedit, & ea propter hoc jus succedendi inter Regalia

lia majora numeratur in Gallia. Ex quo facile colligi potest, quod nemo sine ipsius expresso consensu Albinatu eximi queat, sed rescriptum à Rege impetrare reneatur, Bacquet. *en tr. dudroïel d' Aubeine l. 1. c. 4. ibi: a Roy seul appartient le droïel d' aubeine: pourquoy il a esté introduit en France &c.*

CXV. Et quanquam hoc jus aliquam iniquitatem præ se ferre videatur, propter rationes quibus à Doctõribus nostris communiter impugnatur (quare etiam teste Hugone Grotio *l. 2. c. 6. n. 14. de l. B. & P.* apud moratioribus genibus exolevit, quæ antea eò usi fuerunt) nihilominus tamen Galli quotidie illud, quia ex lege venit, observant, vid. Limn. *ad art. 13. Capit. Carol. n. 22. & seq.*

CXVI. Interim tamen cuicumque jure Talionis seu re-torsionis erga Gallos uti licitum erit, quis enim aspernabitur idem jus sibi dici quod ipse alijs dixit, *l. 1. pr. ff. quod quisque juris in alt. stat. Exod. 21. & Lev. 24. add. Hartm. Pistor. Obs. 43.*

CXVII. Restant quidem adhuc alia jura in Re, quibus Indigenæ interdum præ cæteris solent uti, ut sunt: *Ius Pascendi*, de quo Cæpolla *de Serv. Præd. Russ. Berlich. 2. Conclus. 49.* *Ius Lignandi* de quo Matth. Wefenb. *Conf. 69. Fachin. 1. Conf. 14. &c.* (3.) *Ius Piscandi*, Rosenthal *de Feud. cap. 5. concl. 23. Sixtin. de Regal. c. 18. Bocer. de Regal. (4.) Ius Venandi*, de quo Georg. Mohr *in tr. de Iure Venandi, Befold. in Thes. Præf. voc. Jagen/ Andr. Knichen de Saxon. non prov. jure n. 169. Speidel in Spec. voc. Freubden. p. 1 v. 1. prærogativa.*

CXVIII. Quoniam autem ex abundante de hisce allegati Autores tractaverunt, & mei instituti non est omnia illa latè sub disputationis incudem revocare, ideoque B. L. adillos Autores remitto.

CXIX. Verùm possit hîc objici, quod jus venandi & piscandi omnibus indistinctè de I. N. & Gent. competat, &

de Iure Pa-
scendi.

de Iure Li-
gnandi.

De Iure Ve-
nandi &
Piscandi.

quod ferarum bestiarum tam in proprio quam alieno fundo, & piscium tam in mari quam in fluminibus dominus sit occupans, & propterea ante occupationem sit nullius, neque indigenis, aut alijs, tanquam jus in Re constitutum possit tribui. Sed respondeo exploratum esse, quod ex communi Germaniæ consuetudine hodie potestas Venandi & Piscandi solis Principibus, Comitibus, Baronibus, Nobilibus, & alijs, qui eam vel speciali ex privilegio, aut alia ex justa causa habent (inter quos Indigenæ sunt) sit relicta.

CXX. Num autem jure cæteris adimi possit facultas Venandi, & piscandi, an non? multi ac magni nominis Theologi, Icti, & Politici in dubium vocant, sed salva horum autoritate, eorum sententiam amplector, qui putant, Principes optimo jure prohibuisse venationes & piscationes scilicet jure superioritatis & publicæ utilitatis causa, quæ non raro commodis privatorum præponderat, *arg. l. 1. ff. de Usucap.* Deinde probat hanc sententiam præter dictam communem Germanorum consuetudinem Constit. Friderici in usus Feud. 2. F. 27. & 2. Feud. 56. ubi §. si quis Rusticus ibi: *nemo retia tendat, aut laqueos, aut quælibet instrumenta ad capiendas venationes, nisi ad ursos, apros, vel lupos capiendos; jung. l. unic. C. de Venat. ferar. C. A. de A. R. D. th. 14. n. 3. th. 12. n. 1. & 3.* Et cum per occupationem, detentionem & prohibitionem aliorum, ipsum solum, quod primitus commune ubique fuit, quorundam postea factum est; *l. 1. ff. d. l. & J. l. 6. de Res. div. l. 13. de A. R. D. l. 3. ne quid in loc. publ.* Cur non etiam jus venandi & piscandi? id quod pluribus argumentis deducit Bocer, *class. s. disp. 3. th. 18. per tot.*

CXXI. Et sanè, quemadmodum omnis libera Respublica liberam formam regiminis sibi eligere potest, quam voluerit, ita etiam sibi & publico fisco certos redditus reservare

Nam Domini territoriorum hæc jura coartare, subditis adimere, & occupando, alios prohibendo, sibi acquirere jure poterint. Piscacionum redditus Regalibus annumerantur.

1701

potest pro lubitu, *Limn. in disert. apologet. de statu Imp. Rom. Germ. sect. 6. n. 4.*

CXXII. Militat quoque pro hac sententia communis favor & utilitas Reipublicæ: Etenim, præ nimia venandi & piscandi dulcedine ab agricultura alijsque vocationis suæ officiis, faciliè abducerentur homines; quibus tamen civitates & populi magnoperè juvantur, & conservantur, *Auth. agricultores C. quæ res pign. l. 1. pr. de fer. C. 1. A. de A. R. D. thes. 13.* Nec obstat. quod de juris divini *Genesi c. 1 v. 26. 28. & c. 9. v. 23.* aut gentium (ex quo jus venandi deducitur *§. 12. Inst. de R. Div.*) immutabilitate allegatur; neque enim venatio omnibus prohibita, sed tantum respectu certarum personarum restricta est, quod per jus Civile fieri potest: *l. 6. ff. de 1. & 1. Coll. Iurid. Argent. supra cit. tit. th. 12. n. 2. & 3. Harprecht ad d. §. 12. 1. de R. D. n. 100. & mult. segg.*

POSITIO XXVII.

DE PRÆROGATIVA INDIGENARVM IN
SUCCESSIONE RERUM FEU-
DALIUM.

CXXIII. Quamquam dominus feudi, expirante jure, quod descendentes & collaterales in rebus feudalibus habent, cuicumque benemerito, illud de novo concedere possit, prærogativam tamen Originariorum in investitura novi feudi multis & magnis niti rationibus, præsertim in politicis indubium est. Etenim Civitatibus valdè utilis & gratiosa est forensium exclusio, quamdiu indigenæ benemeriti adsunt, cui Deus ipse rationem subjicit: ne prædia gentilia distrahantur. *Num. 27. & 36. Josue 17.* Cum itaque Lex divina propter hanc rationem æquationem repudiet, semotis à successione scæminis, quæ tamen ex eodem sanguine fuerunt, multò magis voluit excludi forenses sive homines alte-

alterius gentis. Quare etiam Sereniss. ac Celsiss. Princeps
 Henricus Julius Dux Br. & Luneb. excellæ memoriæ talem
 constitutionem in provinciis suis fecit. Fürs ein und vitzig
 ste/hat viel hochgedachter Fürst / Herzog Heinrich Julius zu
 Braunschweig/ &c. der heimgelassenen Adelichen Lehn halber sich
 in gnaden dahin vernehmen lassen. Ob wol S. F. G. dieselo
 bigen wolverdienten Leuten/ die eines erbahren beständigen/auff
 richtigen Gemüthes seyn/ nach wie vor / nach seiner F. G. gnä
 digem wolgefallen / von neuen wieder zu verleihen sich kein Ziel
 noch Maß vorschreiben lassen kan / daß doch seine F. Gn. die
 eingeseffene vom Adel/wen sie/ wie bey dem 38 Hauptpuncte ers
 wänet / genugsam qualificiret seyn / und sich in rthmlichen und
 nützlichen sachen / mit beharlichen getreuen Diensten um S.
 F. Gn. und deroselben Land und Leute wolverdienenet machen wer
 den / vor Fremden/ so dero gleichen nicht getahn/damit zubezwe
 fen / nicht ungeneiget / welches den die gehorsahme Landschafft
 mit untertäniger dancksagung also angenommen. *Recess. Gan
 dersh. de Anno 1601. art: 41.*

POSITIO XXIIIX.

DE JURIBUS AD REM

CXXIV. Sequuntur contractus & jura ad Rem.
 Primò autem Statim nobis optimæ, ac pariter utilissimæ
 occurrunt quæstiones: Utrum extranei Mercatores in Ci
 vitate mercaturæ gratia liberè admittendi, an non; & qua
 tenus Indigenæ præ illis jure commerciorum gaudeant?

XXV. Quod attinet primam, constat, illam jam du
 dum fuisse agitatam. Alii cum Platone *lib. 4. de LL.* & cum
 Græcis ex doctrina Sophorum acriter defendunt, quod
 extranei mercatores omnino non sint recipiendi in civita
 tem nec tolerandi in Republica 1. ne boni Civitatis mores
 ab illis corrumperentur. (2) Ne Civitatibus ab his insidiæ
 strueren-

1. De jure
 Indigena
 rum in Cō
 mercio.

fruerentur (3) Ne pecunia mercesque optimæ è Civitate exportarentur, & vicissim merces supervacuae atque luxuriose, non necessariæ inferrentur. (4) Ne rerum domesticarum lucra & pretia deminuerentur, vel planè nulla redderentur, si quibuscunque extraneis liberum daretur merces suas exponendi arbitrium, cum tamen per se æquum sit, ut Cives in Civitate non minus atque oneribus, sic etiam in privilegiis & favore peregrinis potiores habeantur *l. 2. C. de Off. Prat. Mynsin. Cent. 4. Obs. 3. arg. l. 10. ff. de R. I.* Imò inter optimà recenseretur arcana politica, curare ut Cives ditescant, & pecunia in territoriis maneat. (5) Huc etiam pertinet Arcadii & Honori ratio in *l. 4. C. de Commenc. & merc.* Ne arcana Regni scrutentur.

CXXVI. Alij autem cum Aristotele probant, quod non adeò simpliciter Peregrinorum commercium sit contemnendum; & respondent ad primam rationem Platonis; Mores & virtutes non nasci cum hominibus sed fieri, & propterea etiam posse meliores effici & emendari. (2.) Dicant: Naturam firmissimo quodam vinculo homines ad communem societatem constrinxisse, & inter illos cognationem quandam introduxisse. *l. 3. ff. de I. & I.* non ut in partes divisi in proprio commode & lucris delitescerent, sed ut amicabilem societate & harmonia mutuis beneficiorum commercii sese colerent. (3) Ne quid mali metuere possit Civitas, salutaribus legibus id avertendum esse, svadent Arist. *l. 7. Polit. 1. 6.* & Xenophon *lib. de Redit.* & tum, si quid boni proveniat ex peregrinorum commerciis, Civitas id bonum suscipere possit, sin aliquid mali, caveri facile erit per leges jubentes, quos oporteat admittere mercatores, & quos non oporteat admittere merces: vid. Stryman. *de jure marit. lib. 1. c. 1. n. 28. & seqq.*

CXXVII.

CXXXIX. Et quamvis hæ rationes pro defendenda Aristotelis sententia sint haud exigui momenti, nihilominus tamen & Platonis aliquo modo salvari potest, si intelligatur de Civitatibus, quæ planè absque exterorum negotiationibus commodè vivere queunt, propter pericula, quæ ab exteris metuenda, & tum Philosophus ipse *L. 7. c. 6. Pol.* dicit: egregium est non quærere externa, sed propriis esse contentum. Attamen cum raro aut vix tales reperiantur Civitates, ideòque & nostrum calculum album in Urnam iudicij summi Aristotelis iniicimus, & cum eò statuimus: Quod quidem forenses in civitatem sint recipiendi, ita tamen legibus circumscribendi, ne Civitati aut Civibus ullo modo nocere possint.

CXXXIX. Quæ de re Imperialis Lubeca legem condidit talem: Advena seu peregrinus bona merce sue suas in Civitatem translatis nemini nisi Civibus vendere debet. Quod si verò eas deponere libuerit, non tamen extraneis divendere integrum erit, sed cum his in civitate commercari solis civibus liceat. Qui secus fecerit, convictus aut deprehensus pro qualitate delicti arbitrariè punitor. Iuxta hanc legem exteris quidem permissum est emere vendere, sed non nisi à Cive, & civi, cui hoc libertatis & privilegij civilis loco indultum est. *Dn. Mevius in comm. a. 7. l. 3. r. 16.*

CXXX. Nec ibi exteris suas merces per Urbem apportare, aut exportare permissum: *Es sol Frönden nicht verlaubet seyn / ihre Kauffmansgüter in die Stad zu Lande zu bringen / und hernach zu Schiffe an andere örter auß zu bringen: oder zu Wasser ein zu bringen und an andere örter zu verreisung handels und wandels zusehicken.*

CXXXI. Sic per Ordinationem Polit: Ducatus Wurtembergici prohiberetur exteris omni tempore emere vende-

G

re,

Vbi, & quatenus Indigenæ jus commerciorum præ extraneis fruatur.

ED
S
A

re, teste Lindenspur in d. O. P. p. 122. hisce verbis: Das die
Ausländischen Krämer bey verlust ihrer Wahr nicht zu feilen
Kauff auffstuhn / es sey den an öffendlichen Wochen oder Jahrs
markten / doch daß sie die probirte Ellen / und Gewichte die-
ses Herzochthumes gebrauchen / und gebührliches Standgelt
reichen.

CXXXII. Idem in Constitutionibus der Chur Pfalz /
und anderer Fürstenthümer dispositum, vid: Paulus Negelin
Lib. 1. c. 10. fol. 81. tr. vom Bürgerlichen Stande.

CXXXIII. Ex hisce jam facile statui potest, ubi &
quatenus Indigenæ jure commerciorum præ forensibus
gaudeant, add: omnino Dn Marquardus in tract. de Commer-
cior. & Mercatorum jure Lib. 1. c. 12. ubi latissimè de hac ma-
teria tractat, & ex ipsius Naturæ institutis, ex sincerorum
populorum moribus, & ex sanioris rationis dictamine probat,
quod semper in aliqua Republica potior Civium quam
aliorum cura sit habenda.

CXXXIII. Huc etiam pertinent statuta illa, quæ
prohibent exteris res immobiles vendi: & sanè non imme-
ritò, tamen multis imperij nostri, quam aliarum Regionum
Civitatibus, recepta ob publicam utilitatem & favorem ci-
vium, L. dudum C. de Contr. empt. ibique vid. Dn. Brunn. Dn.
Mev. ad Jus Lub. t. 2. a. 5. L. 1. n. 89. Klock: cons. 28. n. 431. vol.
1. Surd. Cons. 276. n. 8. & seqq: ubi latè demonstrant DD.
quænam nomine rerum immobilium veniant, quænam
non.

De jure Re-
tractus
quod Indi-
genis præ-
exteris cõ-
petit.

POSITIO XXIX.

DE JURE INDIGENARUM IN JURE

Π Π Ο Τ Ι Μ Η Σ Ε Ω Σ.

CXXXIV. Commodè itaque ab hisce nos confe-
rimus ad Jus Retractus sive *επιμνηστικῶς* exploraturi, an &
quate-

quatenus Indigenæ cum reliquis Civibus præ extraneis hoc jure gaudeant? Et quanquam citra omne dubium affirmativa sententia vera sit, attamen hodie in singulis ferè Civitatibus specialiter quid de hoc prælationis jure Statutum, ex quo judicandum, quomodo & quatenus cives prærogativam in emptione bonorum immobilium habebant.

CXXXV. Generaliter autem constat, quod Cives liberè hoc jure præ extraneis uti possint. 1. ex jure Divino ^{1. Probatur ex Iure Divino} *Num. 36. v. 9. Lib. Ruth. 4. v. 3. Jerem. c. 22. v. 7. (2) ex Jure Canonico c. constitutus 8. X. de in integrum restit. (3) Ex Jure Civili l. unc. C. non licere hab. metrocom. loca sua ad extraneum transferre.* Huic legi non obstat *Lex dudum 14. C. de Contrahend. emptione*, per quam planè abrogatur jus protimiseos, ita tamen, nisi Lex specialis sive statutum municipale aliud constituat, cujus exemplum est in *d. leg. un.* Hodie enim pene ubique in Imperio nostro *Lex dudum* longa consuetudine abolita, & jus retractus introductum est. *Gail. lib. 2. Obs. 19. n. 1. Tiraqu. de Retract. lig. in præf. n. 1. Koppen. Decif. 52. n. 13. (4) ex Jure Feudali 2. f. 26. §. Titius 2. f. 3. §. 1. & denique (5) ex Jure Camerali teste Gail. d. lib. 2. v. 19. & Aynf. Cent 3. O. 15.*

CXXXV. Nec fanè sine rationibus hoc jus introductum, erenim publica utilitas efflagitat, ut bona in Civitate sive communitate, & favor civium vult (quorum conservatio semper in bona Republica attendenda) ut in familiis maneat, Exc. Dn. Præses in *Obs. ad tit. de Resc. Vend.* quas hoc modo servari, & præferre extraneis nulla necessitudinis, aut communionis lege junctis naturali juri conveniens est. Lugubre enim & deplorandum foret, videre paternas & avitas domus & antiqua majorum præ-

dia in exterorū pervenire manus l. 21. *Code de administ. Tut*
Ideoque certum est hoc ius pendere ex ipsa æquitate.

CXXXVI. Definitor à Dn. Præfide *d. tit. n. 6.* quod sit jus prælationis certis personis competens, ad rem immobilem vel æquipollentem, pervenditionis aut similem contractum, æquali pretio inter definitum tempus redimendam.

CXXXVII. Et ita generaliter definitum commodè dispecei potest, in Conventionale & Legale. *Conventionale* est, quod ex pacto competit, quando emtori placet iterum rem vendere, tum jus potius præ alio quis ex Conventione habet, Dn. Struv. *ad tit. de L. Commiss. §. 41.* *Legale* autem est sive consuetudinarium quod singulari jure certis personis tribuitur. Cujus species est Ius Retractus Territoriale, quod competit ex Statuto Civibus ad retrahendum rem territorij civitatis suæ forensi & extraneo venditam. Et in hoc jure retractus potissimum Indigenis prærogativam tribuimus: conf. Bocer. *disp. de Retract. §. 9. & seq.*

Numne ex-
teri agnari
hoc iure
Stante sta-
tuto uri por-
tunt?

CXXXVIII. Quando Statutum alicujus Civitatis expressè prohibet, *ne alicui extraneo liceat acquirere bona immobilia, acquisita autem debere à Civibus retrahi*, tum utique omnes extranei etiam si sint agnati & consanguinei excluduntur, quia statutum loquitur tantum de subditis, agnati autem extranei non sunt subditi: Ergo etiam hoc jure Indigenæ Territorij gaudere nequeunt, sed tantum Civibus & indigenis hoc competit. Dn. Mey. *ad art. 1. t. 2. Lib. 1. n. 88.* Mascard. *de gen. Stat. interpr. Conclus. 6. n. 9.*

CXXXIX. Unde Civibus datur actio personalis in rem scripta adversus emtorem extraneum aut ejus heredes, quæ alienationem rerum immobilium revocant. Gail. *2. Obs. 10. n. 8.* Hartm. *Hart. 22. Obs. 4. n. 6.* Matt. *de Affici. de jure Protimi. ad pr. Constit. Frid. m. 4. Tirogq. de Retract. Conserv. §. 1.*

gl. 7. n. 47. uti latè demonstrant quomodo Actio hæc instituenta, ad quos Autores provoco, ne præter propositum crescat hæc dissertatio.

POSITIO XXIX.
DE JURE INDIGENARUM CIRCA
SALINAS.

CXL. Tandem coronidis loco in parte hac speciali notandum venit, quod jus Salinarum in multis civitatibus indigenis proprium sit. Interdum autem illis competit ex contractu nominato, puta, ex emptione & venditione, & ita Salinarum fodinas possident Cives seu oppidani Uffelenses in Westphalia, qui certo pretio sibi compararunt hoc à Domino territorij, Illustr. Comite ac Nobiliori Domino in Lippia &c.

Quidam ex contractu nominato jure Salinarum gaudent.

CXLI. Aliis quodammodo ex contractu innominato, sub præstatione certi quasi canonis, qui ferè est æstimatio materiæ ex qua sal coquitur, habita tamen ratione impensarum competit. Dn. Struv. *ad t. de Præsc. verb. §. 49.* & ita ab Archiepiscopis Magdeburgensibus salinæ earumque redditus civibus Hallensibus concessi sunt, hac lege, ut certam quodammodo quotam ex illis redditibus Archiepiscopis pendant, vulgo umb die Ausleuffe. Præterea ab Ernesto Archiep. anno 1479. expressa constitutione stabilitum, ut singuli ejus successores in Capitulatione jurare teneantur, se Salinas hæc mensuales aliis quam civibus Hallensibus non concessuros. Petr. Heig. *Lib. 1. q. 14. & Besold. in Thes. Pract. in verb. Salzpffanne.*

Quidam ex contractu innominato.

CXLII. Et aliis sub specie feudi improprii concessæ sunt salinarum fodinæ, ut Civibus Sulzensibus, uti apparet ex Recesu Sulcensi sub l. B. p. 2. *ibi: Welcher Salzbrunne mit seinen Berechtigkeiten von dem Hauff W. zu Lehn gehet/der*

Quidam sub specie feudi improprii

rogestalt / das solches Jahrlch auff den heiligen Christ Abend
selbiger gnädigen Herrschafft fällig / und auff den Newen Jahrs
tag hernach wiederum von den Eltesten / im Nahmen der gans
zen Gesellschaft zu Lehn empfangen wird. &c.

An Ius Sa-
linarum in-
ter Regalia
referendū.

CXLIII. Dubitatio autem hic moveri possit ex 2. f.
57. ubi salinæ & earum reditus inter Regalia referuntur,
quare ad solum Principis fiscum pertineant, & non ad pri-
vatorum privatam utilitatem. Sed Respondemus quod
quidem in statu Monarchico Principes sibi tantum jus in
salinis publicis earumque retribus constituerint, easque
Publicanis elocaverint *arg. l. 13. de Publ. & Vectig. l. 11. C. de
Vectigal. & Commiss.* quæ aliàs in statu populari juxta jus
Gentium censerentur. Postquam verò Imperium ad Ger-
manos pervenit, primum Electoribus, deinde Principibus
aliisque statibus in suis territoriis ab Imperatorè concessæ
sunt, qua de re fidem facit uberrimam *A. B. t. p.* qui inscri-
bitur. von Golt / Silber / und andere Erzwerven / ubi dicitur:
das alle Gruben / Goldes und Silbers auch die Erz / des Kuo-
pfers / Zing / Bley / Eisens / &c. auch Salzes / das funden ist /
und auch funden wird / die Churf. recht und redlich mögen besto-
hen / mit allen rechten gänglich nichts außgenommen. Ergo
Imperatori tanquam Regale non reservatum jus salina-
rum. Nec Principes sibi id reservasse omnibus in confes-
so est.

Num Salina
sint ju-
ris commu-
nis.

CXLIV. Secundum dubium faciunt *l. 1. §. f. de A. R.
D. §. 1. 1. de R. D. l. 2. & 3. eodem, l. 3. §. 1. ne quid in loco pu-
blico: ex quibus text. patet, quod quæ in mari & sub cœlo
capiantur, sint juris Communis: Jam verò Salinæ, dicunt,
ex aqua marina multis laboribus coalescunt. Ergo etiam
sunt Juris communis & per consequens non competit cer-
tis personis. Verum respondeo, multa olim fuisse com-
munia,*

munia, quæ tamen postmodum in dominium pervenerunt, & vi superioritatis territorialis propria facta sunt, uti supra in Posit. 26. n. 120. ostendimus.

CXLV. De privilegiis Patriciorum Luneburgensium, qui vulgò vocantur *Salzjunker*/circa Salinas jam pluribus agere superfedemus, nemini enim non constar quantam in illis prerogativam habeant.

FINIS Partis specialis.

PARS TERTIA ET ULTIMA
DE JURIS INDIGENATUS OBTINENDI
RATIONE VEL DE JUDICIIS IN CAU-
SIS INDIGENARUM.

POSITIO XXX.

CXLVI. Evolutis variis & potissimis juribus indigenarum, jam ex recepto Ordine recte ad tertiam & ultimam partem, quæ praxin seu processum quodammodo offendet, accedimus. Et quoniam Leges sine observantia in Republica nullius sunt momenti, idcirco ne litigantes eas temerè transgrediantur, diligenter attendenda sunt media, quibus autoritas illarum justè conservari ac obtineri queat.

CXLVII. Consistunt autem media, quibus indigenæ jus suum obtinere possunt in actionibus; quorum beneficio aliquid ab alio petere, vel petentem submovere valent.

Quibus mediis obtinent indigenæ jura sua?

CXLIIII. Actiones autem ex jure Indigenatus fluentes pro casuum varietate variæ sunt. Si quis autem has velit ad prima fundamenta revocare, dicendum est, quod velex jure personarum descendant vel ex jure rerum

Actiones ex jure Indigenarum, quotum plures?

arg. §. 1. 2. & seqq. junct. §. 13. 1. de Action.

CXLIX.

CXLIX. Jus personarum, quo de hic agitur, non est ex statu Libertatis, aut Familiæ, sed Civitatis, uti jam supra *Posit. 6. num. 21.* annuimus, in hoc autem statu liberi homines sunt vel Cives vel peregrini, Cives iterum sunt vel nati seu Originarij, vel facti seu assumpti. Inde ergò datur præjudicialis actio dicenti se indigenam esse contra id negantem.

CL. Et istæ verò & aliæ actiones vel ratione ipsius juris indigenatus competunt, vel ratione possessionis. Illa judicia petitoria vulgò vocantur, hæc possessoria. Ideòque qui aliquem non esse indigenam fugillatione vel verborum jactatione animum inducit, constitutum in quasi possessione juris indigenatus, *arg. l. f. si ingen. esse dicat.* conveniri potest ex *L. Diffamari C. de Ingen. manumiss.* Si autem nulla adsit diffamatio, de statu controversiam verenti indigenæ præsto est remedium *1. si contendat. de Fide jussor.*

CLI. Porro turbato in quasi possessione Indigenatus etiam competere utile interdictum *uti possidetis* nulli dubitamus: hoc enim pro turbato in juris incorporalis tuitioe comparatum est, *§. 4. de interdict. l. f. uti possidet. l. 8. §. 5. Si serv. vindic. l. f. de Servit. c. licet causam X. de Probat.* Dejecto autem in promptu erunt *Interdictum unde vi*, *§. 6. 1. de Interd. l. 1. pr. §. 1. 3. 4. de vi & vi arm.* aut etiam locupletiora juris Canonici *Remedia c. redintegranda 3. q. 1. & c. Saepè 18. de restit. Spol. nec non quæ alia pro Spoliatis jure inducta sunt: veluti c. 1. 2. 6. 7. eod.* quibus omnibus vim passis occurritur.

CLII. Petitoria judicia varij sunt generis, pro ut causæ ex quibus oriuntur specie differunt, diversæque existunt. Suntque vel Personalia, vel realia, *arg. §. 1. & seqq. 1. de Act. de quibus Menoch. de Remed. retint. poss. c. 3. Schneid. ad §. æque. Inst. de Act. ibique Dd. comm.*

Posi.

POSITIO XXXI.

CL. Judex coram quo hæ actiones instituendæ præ varietate casuum variat. Sic, si indigenæ tanquam subditi velint Principem suum convenire, quæritur an teneantur illum convenire coram Austregis, an verò coram consiliariis quibusdam deputatis. De quo diu altercatum in Carra Imp. sed tandem decisum est, quod conveniendus sit coram Austregis, nisi Dominus probatum dederit, se ex consuetudine vel usu habere, quod tali casu talique modo coram suis consiliariis conveniri debeat, & quod electio penes Actores non sit. *Myns. cent. 4. Obs. 1. add. omninò Ord. Cam. Imper. part. 2. c. 4.* Ubi certa forma præscripta secundum quam processus à subditis contra dominum ordinandus & finiendus.

De judice
competen-
te.

Si contra
Dominū ve-
lint actio-
nem institu-
ere indige-
næ, quis e-
rit judex
cōpetens?

CLIII. Verùm ob stare videtur c. veniens de Præscri- ptionibus, ubi dicitur, quod Princeps de plenitudine pote- statis privilegia indulta liberè revocare & tollere possit. Et go nulla indigenis comperere potest actio contra illum. Sed respondeo 1. quemadmodum privilegia ex jure speciali proficiscentia indigenis non sine ratione & æquitate (quæ ornat Rempubl. atque conservat *Nov. 103.*) conceduntur; Sic quoque sine ulla omnino causa non sunt revocanda *z. F. 7. pr. 2.* Etiam si de plenitudine potestatis ea tollere que- at, vix ac ne vix tamen poterit, si in contractum transve- rint, tunc enim obligatur Princeps per contractum in itum cum indigenis subditis, & quia contractus sunt de jure Gen- tium, (quod est supra Principem) privilegia concessa per contractum revocare non potest: pactis enim & conventi- onibus ligatur Princeps, *L. donat. ff. de donat. inter vir. & uxor. Felin. inc. 1. de Probat. Bald. inc. 1. de nat. Feud. Wesenb. in pa- rar.*

An indige-
nis contra
Principem
suum agere
liceat?

rat. de Const. Princ. n. ult. ubique in Observ. Excell. Dn. Hahn-
 us id quoque de summo Principe affirmat, adhibita tamen
 distinctione inter contractus, quos fecit cum subditis ut
 privatus, sive ut Princeps, priori casu tam Civiliter quam
 naturaliter obligetur, quamvis efficax actio, quâ cogi possit
 à subditis non competat: Posteriori casu, si Princeps quâ ta-
 lis contrahat, cum subditis, puta de negotio, & causa sta-
 tus juribusve &c. equidem tunc legibus Civilibus obstrin-
 geretur, sed absque vi exigendi. *v. l. 3. de Obl.*

Coram quo
 iudice con-
 cives con-
 veniendi,

Coram quo
 Magistrat-
 us?

CLIV. Si Indigenis res est cum concivibus, ordina-
 rium iudicem aggrediuntur: Si cum Magistratu, distin-
 guendum, an sint *Schriffsfassij* an verò *Ampfalfij*, illi co-
 ram Principe aut ejus Cancellaria: hi coram Præfectis con-
 veniendi, *Gotofr. Anton. Disp. feud. 7. concl. 4. Carpz. in Pro-*
cess. t. 2. a. 2. §. 7. n. 156. ratio, quia *Schriffsfassij* immediatè
 Principi subjecti sunt, *Ampfalfij* verò Præfecturis subijci-
 untur, adeoque immediatè Principis jurisdictioni non sunt
 subjecti: *Andr. Knichen de iure Saxon. verb. Ducum cap. 6.*
num. 33.

Coram quo
 extraneus?

CLV. Extraneum autem convenire debent, aut co-
 ram suo magistratu, videlicet ubi domicilium maximam-
 que partem rerum suarum habet, seu ubi habitat cum fa-
 milia & focum alit, *Bald. in Consil. 61. Alex. in L. Conr. de Si-*
car. aut ratione delicti, ratione contractus, ratione rei sitæ
&c. Ampl. Dn. Præl. in Observ. ad t. de iudic.

Si Indige-
 næ rei, quis
 eorum
 competens
 iudex?

CLVI. Contra Indigenas quoque omnes & singuli,
 quibus quocunque modo obligati sunt agere possunt. Sor-
 titur autem Indigena regulariter forum ubi domicilium
 naturæ seu originis habet. Quod de Jure Rom. immuta-
 bile

bile est, adeò, ut neque renunciacione, neque translatione mutetur, *l. origine* §. *C. de municip. & Orig.* nec mille annis perimatur, juxta Bart. in *l. Seja* §. *Pamphilia* ff. *de fundo instrum.* quia jura naturalia sunt immutabilia, *l. jura sanguinis de R. I. §. 11. l. de I. N. G. & C.* Quare, quocunque se transfert Indigena jus Originis retinet *d. l. 4.* Veruntamen hoc potissimum procedit quoad munera honores & onera personalia, item quoad naturalem Civilitatem, secus quoad jurisdictionem; nam forum amittere creditur in loco originis, qui alibi novum constituit domicilium. Johan. Zanger: *de except. p. 2. cap. 1. n. 68. & 69.* Gail. *Observ. 36. p. 2.* Nobiliss. Dn. Præses in *Observ. ad municipal.* Hinc ex consuetudine Germaniæ universali conveniuntur ubi domicilium transtulerunt Indigenæ: Amittunt quoque hodie jura Civitatis originariæ Indigenæ aliò domicilium transferentes ipso secessu & animo non redeundi. Gail. *d. l. Rosenthal, de Feud. cap. 6. concl. 86.* Quin nunc transferentem domicilium Originis Indigenam, nec quoad munera, honores aut onera personalia obligatum esse natali solo, verùm hæc omnia insimul perdi & amitti, videre est optimo exemplo Clarissimi Viri, qui cum esset Senator in celebri Civitate, vocatus ad Cancellariatum O. repugnantem Senatui B. ex gravibus causis contradixit, ab Ampliss. Facult. Jurid. hujus JULIÆ approbatus, apud Dn. Præsidentem *Observ. t. ad municipal. tot. n. 4.*

An se quæ
do forum
originis
fortiuntur ?

POSITIO XXXII.

CLVII. Equidem circa Processum tria ut interveniant omninò necesse est 1. Causæ cognitio 2. Decisio seu

Quomodo
actiones et
creanda ?

H 2

seu

feu sententia 3. Executio. Hæc enim omni inuniversum
processui communia & summa capita existunt. De Proba-
tione, quæ hûc pertinet supra *posit. 13. n. 42.* dicere antever-
timus. Reliqua etiam diligenter attendenti pro diversita-
te actionum sese promptissima exhibebunt. Nos hic pe-
dem figimus, ingentes summo justitiæ Protecto-
ri gratias agentes.

F I N I S.

ERRATA SIC CORRIGENDA.

Pag. 2. in med. pro bobo legatur *bono.* p. 3. pro tempore leg. *tempore.*
Pag. 4. pro commane leg. *commune.* p. 6. pro Italis leg. *italis.* p. ead.
6. pro vocatur leg. *vocatur.* it. ead. n. 6. pro pælibatis leg. *prælibatis.* it.
in fin pro loquivi leg. *loqui.* In fin. p. 7. in marg. pro significatione leg.
significatione. p. 8. in marg. pro Artochtones leg. *Authochtones.* p. 9. n.
15. pro cum leg. *eum.* ead. p. in marg. pro strictu leg. *stricta.* p. 11. n.
23. pro partim leg. *partim.* p. 16. in fin. pro misi leg. *misi.* p. 17. n. 38.
pro filii ign. leg. *filii in.* p. 21. n. 46. pro strenuos leg. *strenuos.* p. 23.
n. 52. pro calliant leg. *calleanr.* p. 24. n. 56. pro Rebbusp. leg. *Rebusp.*
p. 26 n. 62. pro qual. leg. *quasi.* p. 27 in prin. pro admittete leg. *admit-
tere.* ead. p. n. 66. pro originais. leg. *originariis* & in fin. ejusd. n. pro
Austriacus leg. *Austriacus.* p. 31. in marg. pro Comitalibus leg. *comita-
tibus.* p. 34. in marg. pro negunt leg. *negant.* p. 36 in princ. pro comitis
leg. *comitis.* eod. pag. n. 91. in fin pro legis leg. *legis.* p. 38 n. 99. pro
proparandum leg. *properandum.* p. 39. n. 101. pro omnia leg. *omnia*
p. 40 in marg. pro Eleemosine leg. *Eleemosyne.* p. 42. n. 109. in fin.
pro fut leg. *funt.* p. 45. in marg. pro prohibundo leg. *prohibendo.* p. 48.
in fin. pro quos non leg. *quos non.* p. 51. n. 135. pro constitutus leg.
constitutus. p. 53. n. 140. pro contractu leg. *contractu.* p. 56. n. 150. pro
r. leg. l.

Plura prelum currens notare vetat.

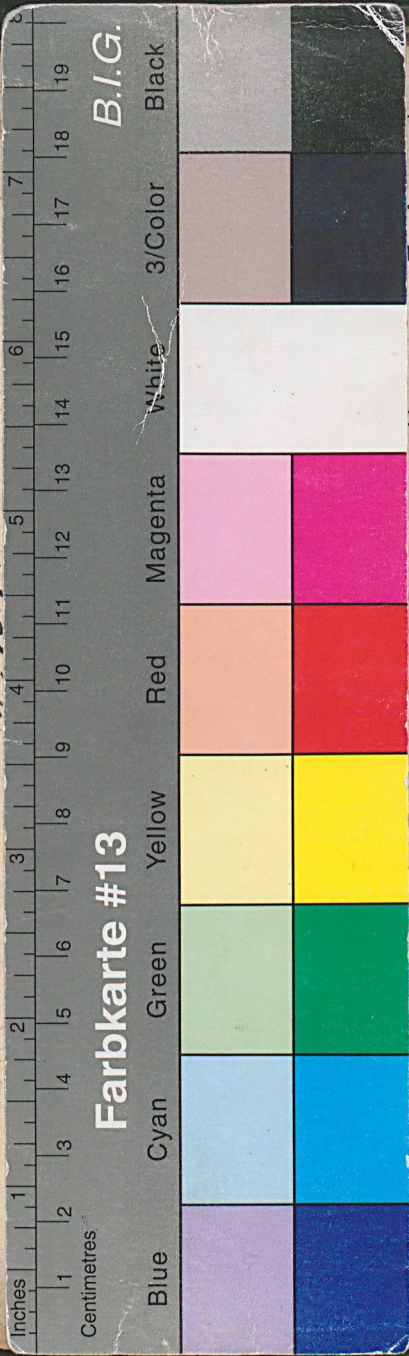

X2617631

V17

B.I.G.

Farbkarte #13

ANTE GRATIA
TIONEM

gent. 1. num. 21.

NDIGE-

16

U S *1663, 14*

ARI

DE

CONSVETISSIMO
ENTISSIMO

O HAHNIO

dicis Professore, ac

ec non Ducalis Dica-
ni Assessore

no

PRECEPTORE SUO

antia prosequendo

propalam subycies

EN Hannoveranus.

O R.

VLEI AUDITORIO

Octobr.

TADII,

GI MULLERI,

C LXIII.

